

Festők

ÉS A XIII. KERÜLET

1890–2017

Festők

ÉS A XIII. KERÜLET

Budapest, 2017

Festők

ÉS A XIII. KERÜLET

KIADÓ: Budapest Főváros
XIII. Kerületi
Önkormányzat
megbízásából
a Sprint Kft.

SZERKESZTŐ: Gellért Lajos
SZAKMAI LEKTOR: Dr. Feledy Balázs művészettörténész, művészeti író
MAGÁNGYŰJTEMÉNYI KUTATÁS: Dr. Molnár Valéria művészettörténész
MÚZEUMI, KÉPTÁRI KUTATÁS: Várnai Vera muzeológus
ÉLETRAJZOK: Pappné Vőneki Erzsébet
KERÜLETI KORTÁRS ALKOTÓK: Radó Gábor
SZERVEZÉS: Lőrincz Erika

KÜLÖN NEM JELZETT FOTÓK: Vajda József

BORÍTÓN: Bernáth Aurél: Az újlipótvárosi Duna-part
egy Szent István parki ablakból
című festménye látható

FORRÁS: Első Magyar Festményszakértő Iroda – Lexikon
(www.biralat.hu)
Kieselbach Galéria és Aukciósház (www.kieselbach.hu)

Wikipédia (<https://hu.wikipedia.org>)

NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS: Sprint Kft.
ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ: Machos Ferenc
GRAFIKAI TERVEZÉS, TÖRDELÉS: Kónya Judit
KÉPFELDOLGOZÁS: Kőszegi Róbert

NYOMÁS: Pauker Nyomdaipari Kft.
FELELŐS VEZETŐ: Varga Szilárd

ISBN 978-615-80880-0-8

HUNGART © 2017

Tartalom

Angyalföldi Szabó Zoltán	47	Konkoly Gyula	69
Arató István	48	Kokas Ignác	67
Bács Emese	98	Kóka Ferenc	74
Berkes Antal	17	Lakner László	76
Bernáth Aurél	42	László Dániel	94
Bér Rudolf	52	Magyar Mannheimer Gusztáv	26
Id. Blaskó János	60	Mácsai István	62
Bornemisza Géza	23	Márffy Ödön	28
Boromisza Tibor	34	Mészáros Géza	81
Csavlek András	80	Pap Gyula	59
Csánky Dénes	20	Perlrott Csaba Vilmos	32
Cserepes István	43	Pörge Gergely	9
Cserna Károly	10	Raphael Beck	8
Csernus Tibor	54	Redó Ferenc	44
Decsi Ilona	82	Regős István	86
Derkovits Gyula	41	Ridovics László	66
Doór Ferenc	46	Ridovics Péter	83
Fehér László	84	Sándor Béla	11
F. Dobi Ágnes	87	Schönberger Armand	39
Frank Frigyes	36	Somogyi Imre	45
Gách István Lipót	31	Somogyi János	68
Gáspár (Ganzfried) Mór	22	Szabó Ábel	92
Hegedüs Endre	78	Szántó Dezső	88
Hegy György	50	Szurcsik János	70
Hende Vince	24	Tikáts Adolf	12
Horváth Béla	40	Zorkóczy Gyula	16
Istókovits Kálmán	51	Zádor István	18
Kássa Gábor	38	Zórád Géza	27
Károlyi Ernő	65	Z. Szabó Zoltán	90
Kondor Béla	58	Verebics Katalin	91

Kedves Olvasó!

Lokálpatriotizmusukat munkakörükön túl is fontosnak tartó munkatársaim jelentős művészettörténészekkel közösen, köztük a kerület képzőművészetét is jól ismerő dr. Feledy Balázssal, rendhagyó vállalkozásba kezdtek: felkutatni és kötetbe szerkeszteni a kerületünk megörökítő festményeket. Többen kételkedve fogadták ennek sikerét – találnak-e egyáltalán, született-e annyi alkotás városrészünkről, hogy egy kötetre való összegyűljön belőle?

Találtak és összegyűjtötték. Az albumot átlapozva, elmélyedve benne Ön is meggyőződhet róla. Alig ismert és híres, elismert festőket egyaránt meghihletett a XIII. kerület. Az olvasónak is sokat mondó név a borítón szinte az egész kerületet láttató Bernáth Aurél, a Dráva utcában alkotó Csernus Tibor és Márffy Ödön, a munkásábrázolás nagyjá, Derkovits Gyula. Természetes, hogy helyet kaptak a kötetben büszkeségeink: a nevében is a kerülethez kötődő Angyalföldi Szabó Zoltán, Újlipótváros „utcafestője”, Mácsai István, a sokoldalú képzőművész Redő Ferenc, valamennyien díszpolgáraink. Hatvan művész szerepel az albumban, akik különböző korban és stílusban alkottak. Örvendetes, hogy továbbra is működnek az alkotóműhelyek a Pannónia, Bulcsú és a Lehel utcában és a Máglya közben. Örömteli az is, hogy a fiatalabb alkotók is fontosnak tartják megörökíteni a kerület egy-egy nevezetességét vagy ismeretlenebb részét. Képeik láttán nem nehéz megjósolni, hogy méltó örökösei lesznek neves elődeiknek.

Angyalföld, Újlipótváros, Vízafogó épületei, lakóinak mindennapjai köszönnek vissza a vásznakról. Eltérő szemléletmódot tükrözve került ecsetvégre a Duna-part, a 2013-ban érthetetlenül elcsatolt Margitsziget. Elkötelezett XIII. kerületi lakosként köszönöm a kiadvány alkotóinak munkáját, mert fontosnak tartok minden törekvést, eredményt, ami kerületünk értékeinek megőrzéséhez kötődik. Elismert városépítészeti eredményeink, a lakosság magas színvonalú ellátása mellett feladatunk történelmünk, hagyományaink ápolása, újabb, eddig nem ismert alkotások felkutatása, közkinccsé tétele, ezáltal a kerülethez kötődés erősítése. Ez az album is szép példája annak, hogyan lehet gyarapítani kulturális értékeinket, szellemi örökségünket.

Budapest, 2017. december

Dr. Tóth József

Dear Reader,

My colleagues considering important their localism even over their working time, together with significant art historians, including Dr Feledy Balázs knowing well the arts of the district, started up an exceptional project: to seek and to edit into a book the paintings capturing our district.

Several people were in doubt about the success of the action – will they find at all any such painting, were there made enough such paintings for making up a book of them?

They found and collected them. Looking over the album, and perusing it you can also satisfy yourselves. District 13 inspired both hardly known and famous, acknowledged painters: Aurél Bernáth's remarkable name on the cover of the book who represented almost the entire district on his paintings, Tibor Csernus and Ödön Márffy working in the Dráva street, Gyula Derkovits being famous of his workers representations. Naturally, the book includes also our prides: Zoltán Angyalföldi Szabó whose name even includes the name of the district, the "street painter" of Újlipótváros – István Mácsai, the versatile artist – Ferenc Redő, all of them being the honorary citizens of our district. Sixty artists are included in the album, which worked in different eras and represent different styles. It is warmly welcomed that creative workshops are still operating in the Pannónia, Bulcsú and Lehel streets and in the Máglya alley. We are also glad to see that the young artists also consider important to capture certain places of interest or less known parts of the district. Looking at their pictures it is not difficult to predict that they will be worthy heirs of their famous predecessors.

The buildings, the everyday life of the inhabitants of Angyalföld, Újlipótváros, Vízafogó look at us from the canvases. The Danube bank, the Margaret Island – incomprehensibly separated from our district in 2013 – were painted reflecting different approaches. As a committed inhabitant of District 13, I say thanks for the work of the creators of this album, as I consider important all such intents, results which relate to the preservation of the values of our district. In addition to our acknowledged urban construction results, the high level service of the inhabitants, our task is to promote our history, to seek newer, not yet known art works, to make them publicly available, and by that to strengthen the people's relation to the district. This album is a good example of how we can promote our cultural values, intellectual heritage.

Budapest, December 2017

Dr. Tóth József

Előszó

Először a városról, aztán a tájról. Budapest nagyváros. Kerületeinek száma az évtizedek előrehaladásával fokozatosan gyarapodott. Mivel a fővárost a Duna osztja ketté, alapvető, hogy vannak pesti és vannak budai kerületek. A XIII. természetesen pesti kerület, s belső kerület, hosszú a Duna-partja. Vannak külvárosias területei, s vannak sűrűn lakott és ritkábban lakott részei, nem is beszélve arról, hogy (még) vannak ipari bázisai, de természetközeli kistrégiói is. Mindez témánk szempontjából azért fontos, mert Budapestnek ez az a kerülete, amely már régóta benn van az ábrázoló művészet érdeklődésében. Már a XIX. században is észrevették a festők ezt a sokféleséget, s akár Angyalföldről vagy Újlipótvárosról, akár a Margitszigetről van szó, mindig is figyelemmel kísérték a főváros e területe látványait, mert szimultán módon különböző impulzusok érték őket. Egyaránt megörökíthettek érintetlen tájat, műemlékeket, Duna-partot és a várost, akár a maga folyamatosan fejlődő dinamizmusában. A XIII. kerület tájélményei ennek megfelelően rendkívül változatosak, festhető természeti szépség, és festhető a város, amely az idő múlásával egyre jobban vált a művészi érdeklődés tárgyává.

Ha feltesszük a kérdést, hogy milyen műfajt is képviselnek az e kiadványban közzétett művek, akkor első megközelítésben pontosan fogalmazunk, ha azt mondjuk: a tájkép műfaját. Ahogy a művekben egyre jobban lesz téma a város, az épített környezet, úgy elbizonytalanodhatunk, s feltesszük a kérdést: ezek is tájképek? Igen. A látókép táj, város vagy épületcsoport tárgyilag hű távlati ábrázolása festményen, rajzon vagy épp metszeten, s e gyökerekből jött létre az architektúrafestészet is, melyben központi témává vált az építészeti látvány. Ma már a táj fogalmát is erősen kibővítetten értelmezzük. Azon túl, hogy tehát van az ember által nem befolyásolt, úgynevezett érintetlen táj, egyre meghatározóbban van olyan, amikor nagyon is érzékelhető az emberi kéz lenyomata. A táj nem csak a természet, a flóra és a fauna, de ma már táj a város, annak látványa, élménye.

Nos, a XIII. kerület látványait, természeti szépségeit, épületeit az elmúlt századokban sokan örökítették meg, s most különleges eseményként a Budapesthez kötődő művészet történetében egy olyan kötet bevezetőjével köszönhetjük az olvasót, amely festők nézőpontjával mutatja be a kerületet, s így – természetszerűleg – festményeken keresztül. A gondolat megfogalmazásakor még voltak kétségek a megvalósíthatóság tekintetében, szinte reménytelen vállalkozásnak tűnt megfelelő kollekció összegyűjtése, kiválogatása. Azonban az intenzív kutatómunka folyamatában hamar világossá vált, hogy kizárólag festményeken is olyan gazdag a kerülethez kapcsolódó ábrázolások mennyisége (és minősége!), hogy a kötetbe így kizárólag festmények kerültek. A megbízott szakértők egyrészt intenzív kutató munkát folytattak múzeumokban, különböző gyűjteményekben, galériákban (keresve a kerület földrajzi helyszínével foglalkozó műveket), másrészt feltérképeztük a kerületben korábban és ma élt alkotóművészek körét, s kutattunk e témában keletkezett műveik után. Egyfajta teljeskörűsége való törekvés szándéka vezérelte a kötet összeállítóit, de természetesen e körben is (a lehetséges hatalmas kollekciónak) elsősorban azon művészek személyét és munkáit válogattuk be a kiadványba, akik magas minőségi követelményeknek is megfelelnek. A kiadvány megszabott mérete, terjedelme befolyásolta a közölt képek mennyiségét (volt, akitől több kép is közölhető lett volna), s természetesen befolyásolta az a körülmény is, hogy mely munkákról lehetett beszerezni olyan minőségű reprodukciót, műtárgyfotót, amely megfelel a korszerű digitális, nyomdai kívánalmaknak. Most, hogy a kiadvány megszületett, az eredményt – művészeti és helytörténeti szempontból egyaránt – rendkívülinek tarthatjuk.

A korai képek igen látványosak, sokszor bravúrosak(/nak tűnnek), valójában igényes kismesteri munkák, melyeknek nem a művészi, hanem a helytörténeti jelentősége a nagyobb. Ezek sorából hadd emeljük ki a valahai Újvilág mulatót (a XIII. kerület egyik legrégebbi, az 1890-es évek elején lebontott épülete), amely két festményen is szerepel. 1860-tól itt működött a hírhedt Thaisz Elek rendőrfőkapitány által is rendszeresen látogatott szórakozóhely, amely 1870-től üresen állt, majd lebontották, hogy helyén a millenniumra megépülhessen a Vígsház pom-

pás épülete. E művek képezik a kötet első képegyüttesét, 1890-ből. S ahogy haladunk előre az időben, a festményekben úgy jelenik meg egyre intenzívebben a festői tehetség, személyesség és egyediség, e kötetben a XX. század első évtizedeiben Derkovits Gyulával, Cserepes Istvánnal. Persze maga a koratmoszféra is egészen más volt a múlt század húszas–harmincas éveiben, mint e század fordulója után. Aztán a XX. század második fele igen bő termést mutat. A kor legjelesebb alkotóit foglalkoztatta ez a téma Márffy Ödöntől Kokas Ignácig, Bernáth Auréltól Csernus Tiborig, Angyalföldi Szabó Zoltántól Lakner Lászlóig és Frank Frigyesztől Mácsai Istvánig. S végül: szerepelnek kortárs, élő alkotók, akik között találunk Kossuth-díjast és még pályája emelkedő ívében dolgozó művészt. Képeik már jellemző módon kilépnek a közvetlen ábrázoló karakter szorításából, s a genius loci megjelenítésével együtt egyben személyes víziókká is válnak. A kötet képei abból a szempontból is rendkívül izgalmasak, hogy érzékelhetjük a képzőművészet egyik csodáját, nevezetesen, hogy egyazon témát (látványt, városrészt, épületegyüttest, természetet) mennyire sokféleképp lehet megfesteni, ábrázolni, milyen gazdagságban és összetettségben tárnak fel különböző stílusmegközelítések.

Érdekes abból a szempontból is vizsgáljunk a művészeket, hogy ki tekintette feladatnak egy ilyen típusú kép elkészítését, s ki a végső soron lokálpatrióta, aki esetleg itt is él, élt, és itt dolgozik, dolgozott. A kötetben, a művek látványával együtt közzétett életrajzokból kitűnik, hogy sok jeles művész volt a kerület lakója, itt volt otthona, s nekik könnyebb empátiával közeledni témájukhoz.

Kiegészítésül egy fontos információ: az életrajzokban sokszor szerepel a Mintarajziskola kifejezés. Nos, ez a megjelölés a Képzőművészeti Főiskola alapításkori megnevezése, ugyanis – hosszabb előkészítő tevékenységet követően – 1871-ben Pauler Tivadar miniszter rendelkezett az Országos Magyar Királyi Mintarajztanoda és Rajztanárképezde felállításáról, melynek – többször olvasható – rövidített kifejezése vált közismertté. Ezt követően 1908-ban vette fel az intézmény az Országos Magyar Királyi Képzőművészeti Főiskola nevet, mely ma Magyar Képzőművészeti Egyetemenként működik. Ugyancsak előfordul az Iparrajziskola kifejezés, amely viszont az eredetileg 1778-ban alapított, alapvetően középszintű képzést adó oktatási intézmény 1886-tól viselt neve, amely pontosan így hangzik: Budapest Székesfővárosi Iparrajziskola. A kitűnő, sok szakterületen magas szintű képzést adó iskola ezt a nevét egészen 1946-ig viselte, amikor először Szépművészeti Líceum, majd Művészeti Gimnázium, végül Képzőművészeti Gimnázium lett.

Aki belelapoz ebbe a kötetbe, s szemléli a sokféle tájábrázolást, városképet és látképet, az ugyan feltétlenül nem jut egzakt ismeretekhez (ez tehát nem útikönyv), ugyanakkor egy-egy művész személyes értelmezésében feltárul a kerület egy-egy meghatározó vagy háttérben lévő látvány-részletének művészi feldolgozása. Ekként a festő egyben értelmezi is a világot, s kiviláglik, hogy legtöbb esetben nem pusztán leképezésről van szó, hanem áttételesebben jelentkező, mélyebb gondolatiság is árad a műből.

Természetesen a kötet válogatás a XIX.–XX.–XXI. század művészeinek munkáiból, de ez a válogatás esszenciális, lényegi, hatvan művész munkáiból szemezve. Hogy ez a panoramikus válogatás megszületethetett, az többek komoly kutatómunkáját igényelte, s ezért is köszönet illeti azokat, akik szívós nyomozással szereztek ismereteket művészekről, művekről. Így állt össze egy olyan egyedülálló kötet, amely művészettörténet és helytörténet, információ és művészet, ésszerűség és élmény. Aki belelapoz e kiadványba, netán figyelemmel tekinti végig a műveket, az is eljut az áhítatig és az elmélkedésig, s ugyanakkor gazdag és élményszerű ismereteket szerez a XIII. kerületről. A művészet erre is képes.

Budapest, 2017. október

Feledy Balázs
művészettörténész, művészeti író

Raphael Beck

(1858–1947)

Amerikai festő. Húszéves koráig édesapja tanította, aki híres művész volt, majd Európába utazott. Két éven át Münchenben és Párizsban tanult festészetet. Miután visszatért az Egyesült Államokba, a sokoldalú és termékeny művésznak számos alkotása született: festett üvegablakokat, maszkokat, rézkarcokat, olajfestményeket, akvarelleket és nagyméretű falfestményeket. Harminc évig tartotta fenn stúdióját Buffalo városában.

Vigszínház
Theatre „Vigszínház”
papír, akvarell; 182 × 132 mm;
BTM Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár

Pörge Gergely

(1858–1930)

A Mintarajziskolában és Münchenben végezte tanulmányait. Hazatérve a Benczúr Mesteriskola növendéke lett. Már ekkor kitűnt a népi életet ábrázoló életképeivel. Főleg kisméretű, élénk vásári és tanyai képei tették ismertté. Kedvenc témái közé tartozott a száraz- és vízimalmok ábrázolása is. Népszerű illusztrátor és karikaturista volt. Három évtizeden keresztül több lapnak (Üstökös, Magyar Szalon, Magyar Génius, Képes Heti Krónika, Új Idők, Művészet, Vasárnapi Újság) dolgozott. Újpesten hunyt el.

„Angyalföldi köszörűsárok” – 1915
„Grinder Ditch of Angyalföld”

szürkésbarna papír, ceruzarajz és tempera; 285×400 mm;
BTM Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár

Cserna Károly

(1867–1944)

A Mintarajziskolában tanult, majd Münchenben és Egyiptomban járt tanulmányúton. Pályáját a Vasárnapi Újságnál illusztrátorként kezdte. A Székesfővárosi Múzeumtól megbízatást kapott Budapest számos, azóta lebontott épületének a megfestésére. Az első világháború alatt behívták a hadseregbe, ahol rajzoló haditudósítóként szolgált. Számos rajza készült a háború borzalmairól és a katonák életéről. A háború után Budapesten élt.

Az egykori Újvilág mulató
The former "New World" nightclub
karton, akvarell; 268×325 mm;
BTM Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár

Sándor Béla

(1872–1949)

Budapesten és Münchenben végezte tanulmányait, majd az Iparművészeti Főiskolán tanított. 1900-tól számos tájképet festett. Freskókat is készített, köztük az egi székesegyház mennyezetét. A vallás- és közoktatásügyi miniszter iskolai faliképek alkotására kiírt pályázatának nyerteseként elkészítette a Mária Terézia (ma Horváth Mihály) téri elemi iskola (ma Fazekas Mihály Általános Iskola és Gimnázium) falfestményeit. Jelentősek a János vitézhez készített illusztrációi is.

Az egykori Újvilág mulató (a Zápolya, ma Gogol utca felől) – 1890 körül
*The former „New World” nightclub (looking from Zápolya street,
now called as Gogol street)*

vászon, olaj; 64,5×81,5 cm;
BTM Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár

Tikáts Adolf

(1872–?)

A főváros kiemelkedő krónikása, aki megörökítette a régi Budapest korabeli városképét, utcáit és épületeit. Számos képe a XIII. kerületet ábrázolja, különösen a Váci út és környéke állt érdeklődése középpontjában. A Szépművészeti Múzeum képrestaurátoraként több templom és képtár festményeit, valamint az egri líceumi képtár képeit restaurálta.

Váci úti részlet
A detail of Váci Road
papír, akvarell;
190×292 mm;
BTM Kiscelli Múzeum –
Fővárosi Képtár

Dráva utcai részlet –1909
A detail of Dráva Street
papír, akvarell; 192×299 mm;
BTM Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár

Váci úti részlet – 1909
A detail of Váci Road
papír, akvarell; 198×304 mm;
BTM Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár

A régi Váci úti vámépület – 1909
The former customs building on the Váci Road
papír, akvarell, 215×304 mm;
BTM Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár

Hungária körút – 1909
Hungária Bulvard
 papír, akvarell; 193×299 mm;
 BTM Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár

Újpesti Duna-part – 1909
Danube bank of Újpest
 papír, akvarell; 217×297 mm;
 BTM Kiscelli Múzeum –
 Fővárosi Képtár

Zorkóczy Gyula

(1873–1932)

A Mintarajziskolában tanult, rajztanári oklevelét 1896-ban kapta kézhez. Mestere Székely Bertalan volt. Később középiskolai tanárként dolgozott. Az 1900-as évek elejétől főleg élénk színű naturalista tájképeket festett falusi udvarokról, rétekről, vízpartokról. Szívesen örökített meg budapesti városrészleteket és vadászjeleneteket is.

Lipótvárosi részlet – 1920 körül
A detail of Lipótváros
papírlemez, olaj; 32,5×43,5 cm;
BTM Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár

Berkes Antal

(1874–1938)

1894-ben végzett az Iparművészeti Főiskolán. Párizsban járt tanulmányúton. Kezdetben tájképeket, majd budapesti, párizsi és bécsi utcaképeket festett. Gyakran kísérletezett a fények különböző év- és napszakokban való ábrázolásával. Tetszetős, sematikus képei népszerűek voltak az 1920–30-as évek pesti polgársága körében.

Angyalföldi részlet – 1913

A detail of Angyalföld

papírlemez, tempera; 360×520 mm;

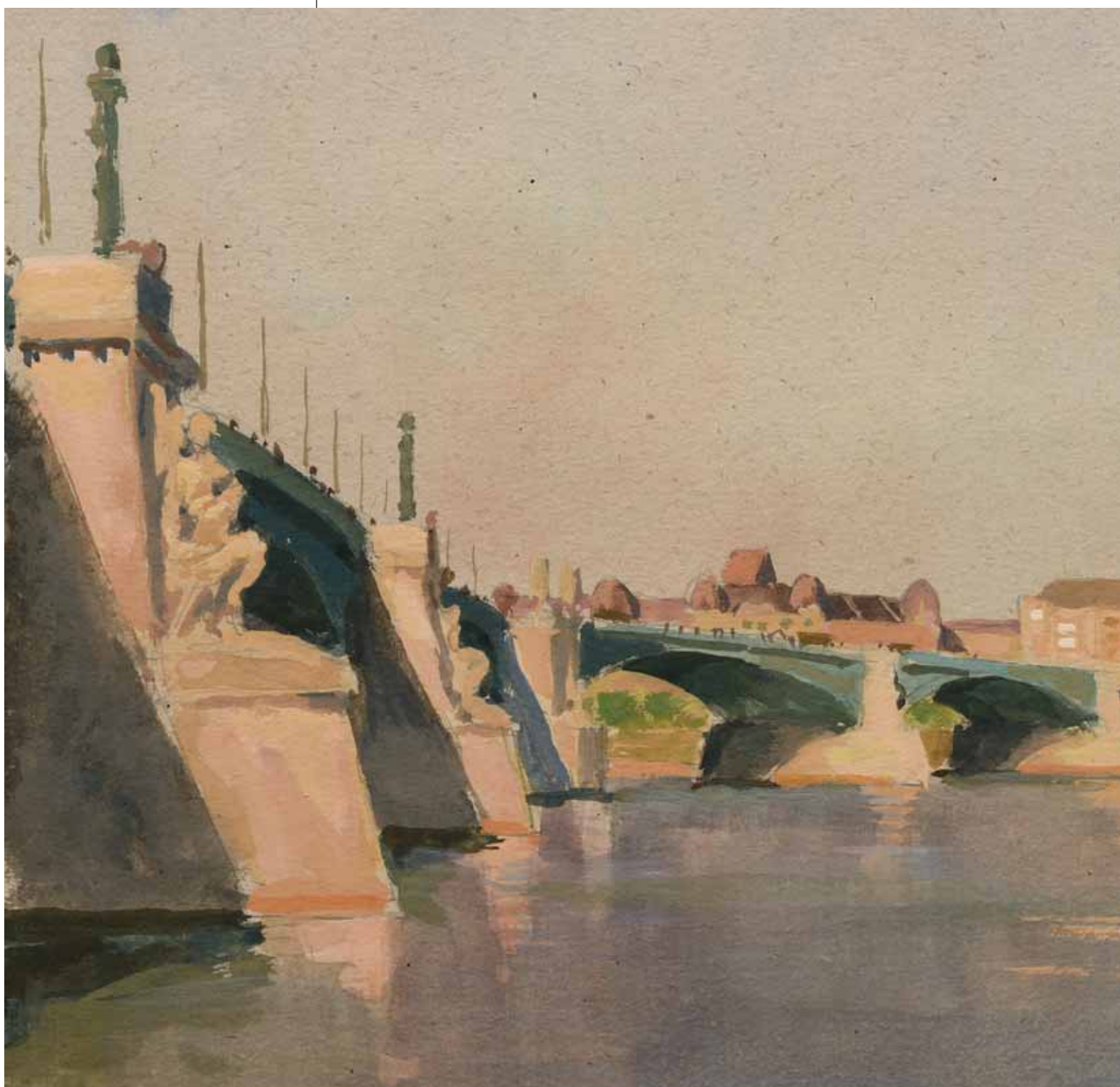
BTM Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár

Zádor István

(1882–1963)

Kossuth-díjas festő- és grafikusművész, tanulmányait a Mintarajziskolában kezdte, majd Párizs és Firenze következett. Hazatérte után csatlakozott a szolnoki művésztelephez. 1918–1919-ben riportrajzokat készített újságok számára, 1920-ban emigrációba kényszerült. A 20-as évek második felében tért vissza Németországból Budapestre. 1944-ben bujkálnia kellett. A háború után megörökítette a szétlőtt város utcáit, tereit, házait, a hidak újjáépítését, az új lakótelepeket, a helyreállított üzemeket, a társadalmi eseményeket. A Margit híd és a Lánchíd munkálatairól külön albumot állított össze.

Az újpesti rakpart részlete –1942
A detail of Újpest Quay
papír, tempera; 295×402 mm;
BTM Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár

A Margit híd pesti szárnya
Pest side wing of Margaret Bridge
papír, tusecsettel; 300×468 mm;
BTM Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár

Csánky Dénes

(1885–1972)

Az Iparművészeti Főiskolán, majd Münchenben tanult. 1906-tól állított ki eleinte zsánerképeket, majd az 1920-as évektől a tájkép- és a városfestészet felé fordult. Budapest nevezetes és kevésbé nevezetes helyeiről sok olajfestményt és akvarellt festett. Az akkoriban eltűnőben lévő régi Pest-Budát mintegy 400 vízfestmény-miniatűrön örökítette meg. Művészi karrierje mellett muzeológusi, művészettörténelmi tevékenységet is folytatott. Az 1920-as években megszervezte a Fővárosi Képtárat. 1935-ben a Szépművészeti Múzeum igazgatójává nevezték ki. 1944 végén, a Szálasi-kormány utasítását követve ő szervezte meg és hajtotta végre a Szépművészeti Múzeum anyagának és az oda beszállított műkincseknek Németországba való elszállítását. A háborút követően segédkezett a műkincsek visszaszállításában, de külföldön maradt. Brazíliában hunyt el.

Váci út és Madarász utca vidéke – 1921

The area of Váci and Madarász streets

papír, akvarell; 110×188 mm;

BTM Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár

Kárpát utca és Wahrman utca-részlet
A detail of Kárpát Street and Wahrman Street
papír, akvarell; 164×200 mm; BTM Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár

Visegrádi utca 56.
Visegrádi Street 56.
papír, akvarell; 160×236 mm; BTM Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár

Gáspár (Ganzfried) Mór

(1885–?)

1906-ban kezdte meg tanulmányait a Mintarajziskolában, ahol 1913-ban végzett. Mestere Körösfői Kriesch Aladár, a gödöllői művésztelep alapítója volt. Mint végzős tanítvány, Körösfői irányításával részt vett a zebegényi plébániatemplom falképeinek a megfestésében. Sokáig megőrizte mestere művészi stílusát, gondolkodásmódját.

Margit híd – 1913

Margaret Bridge

papír, akvarell; 188×276 mm;

BTM Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár

Bornemisza Géza

(1884–1966)

A Mintarajziskolában, a nagybányai művésztelepen és Matisse műhelyében tanult. Párizsi útja hatására a modern eszmék követője lett, majd később visszatért a nagybányai természetközeli szemlélethez. 1919-ben a budapesti belvárosi szabadiskola vezetésére kapott megbízást. Budapesten, majd élete végén Vácott dolgozott. Tájképeket, csendéleteket festett választékos stílusban. Művészetét mindvégig könnyedség, dekorativitás jellemezte. Szülőfalujában, Nábrádon az általános iskola őrzi a nevét.

Kilátás a Margitszigetről
View from the Margaret Island
papír, akvarell;
360×455 mm;
BTM Kiscelli Múzeum –
Fővárosi Képtár

Hende Vince

(1892–1957)

Az Iparművészeti Főiskolán és a gödöllői művésztelepen végezte tanulmányait. Olaszországban járt tanulmányúton. Öt évig a budapesti Iparművészeti Főiskola tanára volt. Kisméretű vízfestményeket és monumentális falképeket egyaránt készített, tőle származnak a Gellért-fürdő és a Széchenyi-fürdő üvegfestményei, s az Országházban is találhatóak arcképei. Tervezett mozaikokat és gobelineket is.

Újpesti rakpart – 1935

Újpest Quay

papír, akvarell; 280×375 mm;

BTM Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár

Látkép a Mancsi híddal – 1946
View with the Mancsi Bridge
karton, akvarell; 380×280 mm;
BTM Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár

Magyar Mannheimer Gusztáv

(1859–1937)

A Mintarajziskolában, majd Bécsben és Münchenben folytatta tanulmányait. Budapestre visszatérve Beniczúr Gyula mesteriskolájában tanult. A 90-es évek végén meglátogatta a nagybányai művésztelepet. Többször járt Olaszországban. Műveinek stílusát a romantikus realizmus és a naturalizmus jellemezte. Kitűnt páratlan mesterségbeli tudásával és jó kompozícióteremtő képességével.

Budapesti külvárosi gyártelep – 1893 (Vizafogó)
Suburban factory region of Budapest (Vizafogó)

olaj, vászon; 86x131 cm; Szépművészeti Múzeum, 2017, fotó: Mester Tibor

Zórád Géza

(1896–1959)

Budapesten és Münchenben tanult. 1907-től olaj- és pasztelltechnikával készült figurális tájképeket festett. Illusztrátorként élclapok számára készített rajzos illusztrációkat. Festményein főként tájképek, figurális jelenetek láthatók színvonalas kidolgozásban. Igen termékeny alkotó volt, aki realista stílusú képein a Felvidéktől Erdélyig megörökítette a történelmi Magyarország különböző tájait.

Gőzhajók a Dunán

Steamers on the Danube

olaj, farost; 38,5×47,5 cm; Darabanth Aukciósház

Márffy Ödön

(1878–1959)

A „Nyolcak” avantgárd csoport tagja 1910 és 1926 között a Dráva utca 12. sz. alatti híres műteremháznak nem csak lakója, de gondnoka is volt. 1920-tól felesége (Ady özvegye), Boncza Berta (Csinszka) is itt lakott. Rövid hazai előképzés után, 1902-ben ösztöndíjjal Párizsba utazott tanulni, ahol a modern irányzatokért lelkesedő festőnövendékekkel került kapcsolatba. 1906-ban hazatért, és az elkövetkező években a szertelen ecsetkezelést szigorú kompozíciós rend váltotta fel képein. Az első világháborúban hadifestőként dolgozott. Korai művei a posztimpreszionizmus jegyében készültek, majd érdeklődése a „fauvizmus” felé fordult. A tízes évek végére az expresszionizmushoz közeledett. Keresett portréfestő volt, a táj- és alakábrázolásban egyaránt kiválót alkotott. Sokoldalúságát bizonyítják gobelintervei, litográfiái és nagyméretű, gazdag koloritú pannója. A műteremház falán emléktáblát állítottak a tiszteletére.

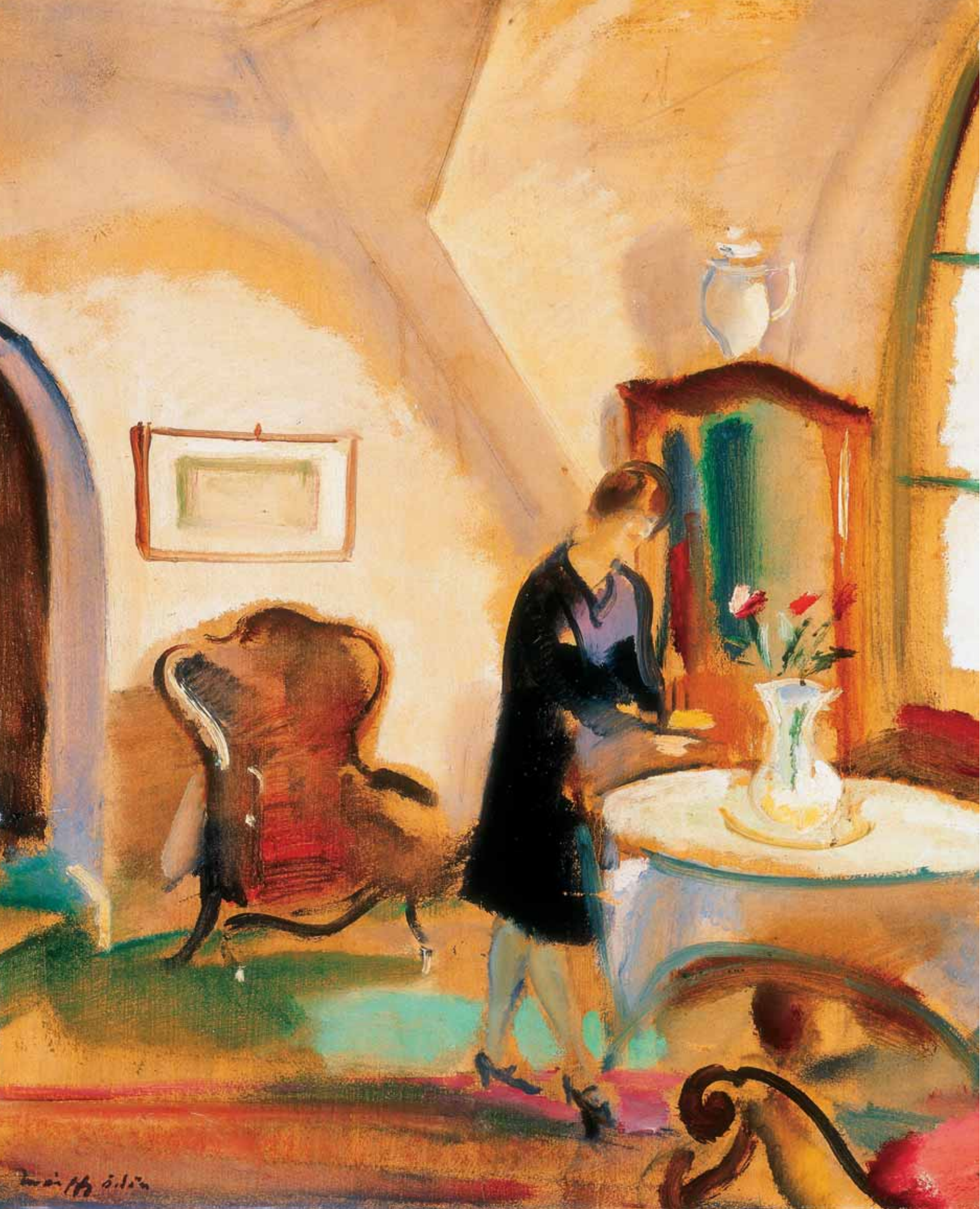

Régi váci vám, ill. Külváros – 1910
Former Váci Customs House, and Outskirts
olaj, vászon; 69,5×90 cm; MNG

Műteremablak, ill. Kilátás a műteremből – 1910-es évek eleje
Studio window, or view from the studio
olaj, karton; 74×90,5 cm; MNG

Enteriőr, ill. Szobarészlet, ill. Csinszka a szobában, ill. Enteriőr (Csinszka a Dráva utcai lakásban) – 1926
Interior, or a part of room, or Csinszka in the room, or Interior (Csinszka in the Dráva Street flat)
olaj, karton; 87,5×72 cm; Kieselbach Galéria archívum

Gách István Lipót

(1880–1962)

Az Iparművészeti Iskolán végzett, ezt követően Zala Györgynél, majd Párizsban tanult. Munkássága középpontjában a szobrászat állt, de szívesen festett képeket is. Az első világháború után hadifogolyként Taskentben élt, ahol lehetősége nyílt szobrászkodni. Két év után hazatért, műtermet bérelt a Várkert Bazárban és számos síremlékre kapott felkérést. Szabadságharcos és első világháborús emlékművek után aktszobrokkal jeleskedett.

Margitsziget – 1948
Margaret Island
olaj, falemez;
25×20 cm;
Galéria Savaria, V5

Perlrott Csaba Vilmos

(1880–1955)

A magyar avantgárd festészet első nemzedékének egyik legmarkánsabb alakja. 1903-ban Koszta József mellett, majd a Nagybányai Szabad Festőiskola növendékeként kezdte művészi pályáját. 1906-ban párizsi ösztöndíjat nyert, beiratkozott a Julian Akadémiára, majd Matisse tanítványa lett. Rendkívül termékeny, az új stílusirányzatokra fogékony alkotó volt. Az 1940-es években jelent meg képein a városi táj látványa, abban az időszakban, amikor a XIII. kerületi Dráva utca 12. sz. alatti műteremházban lakott. A műteremlakás ablakából több tájképet festett.

Téli táj ablakkal – 1940 után

Winter landscape with window

olaj, vászon; 85×110 cm;

Magyar Zsidó Múzeum és Levéltár Budapest tulajdona

A város peremén – 1940-es évek vége
At the periphery of the city
 olaj, vászon; 90×140 cm;
 Magyar Zsidó Múzeum és Levéltár
 Budapest tulajdona

Csendélet tájképpel
 1940-es évek
Still life with landscape
 olaj, vászon; 65×81 cm;
 Magyar Zsidó Múzeum
 és Levéltár Budapest
 tulajdona

Boromisza Tibor

(1880–1960)

A katonatiszti pályát hagyta ott a festés kedvéért. 1902-től Ferenczy Károly magániskolájában, 1904-től a nagybányai művésztelepen tanult, ahol a reformokat sürgető "neósok" közé tartozott. 1905-ben Rómában, majd Párizsban folytatta tanulmányait. Képeiből az első világháború alatt többször is felajánlást tett a rászorulóknak. A figurális és a tájbrázolásban egyaránt otthonosan mozgott. Stílusát sajátos formákat és szimbolikus elemeket alkalmazó poszt-impreszionizmus jellemezte. Szatmárnémetiben, Budapesten, a Hortobágyon, Keszthelyen, majd Szentendrén alkotott. Szentendrei otthona emlékház.

Margitszigeti lóvasút (Ligetben) – 1921–1922
Horse tram of Margaret Island (in the Parkland)
olaj, vászon; 65,5×80 cm; Virág Judit Galéria archívum

Margitszigeti részlet – 1921–1922

Detail of Margaret Island

olaj, vászon; 95×115 cm; Virág Judit Galéria archívum

Margitszigeti nyárfák – 1922

Poplars of Margaret Island

olaj, vászon;

90×115 cm;

Kieselbach Galéria

Frank Frigyes

(1890–1976)

A Képzőművészeti Főiskolán 1908-tól, a müncheni akadémián 1911–1914 között képezte magát. Mesterei Balló Ede, Edvi Illés Aladár és Zemplényi Tivadar voltak. Az első világháború utolsó éveiben a fronton dolgozott, mint hadifestő. 1925-ben Olaszországban járt tanulmányúton, 1926–27-ben Párizsban élt. Fialat festőként arcképeivel tűnt ki, kritikusai elsősorban karakterérzékét méltatták. Művei elsősorban portrék, enteriőrök, táj- és városképek, illetve virágcsendéletek.

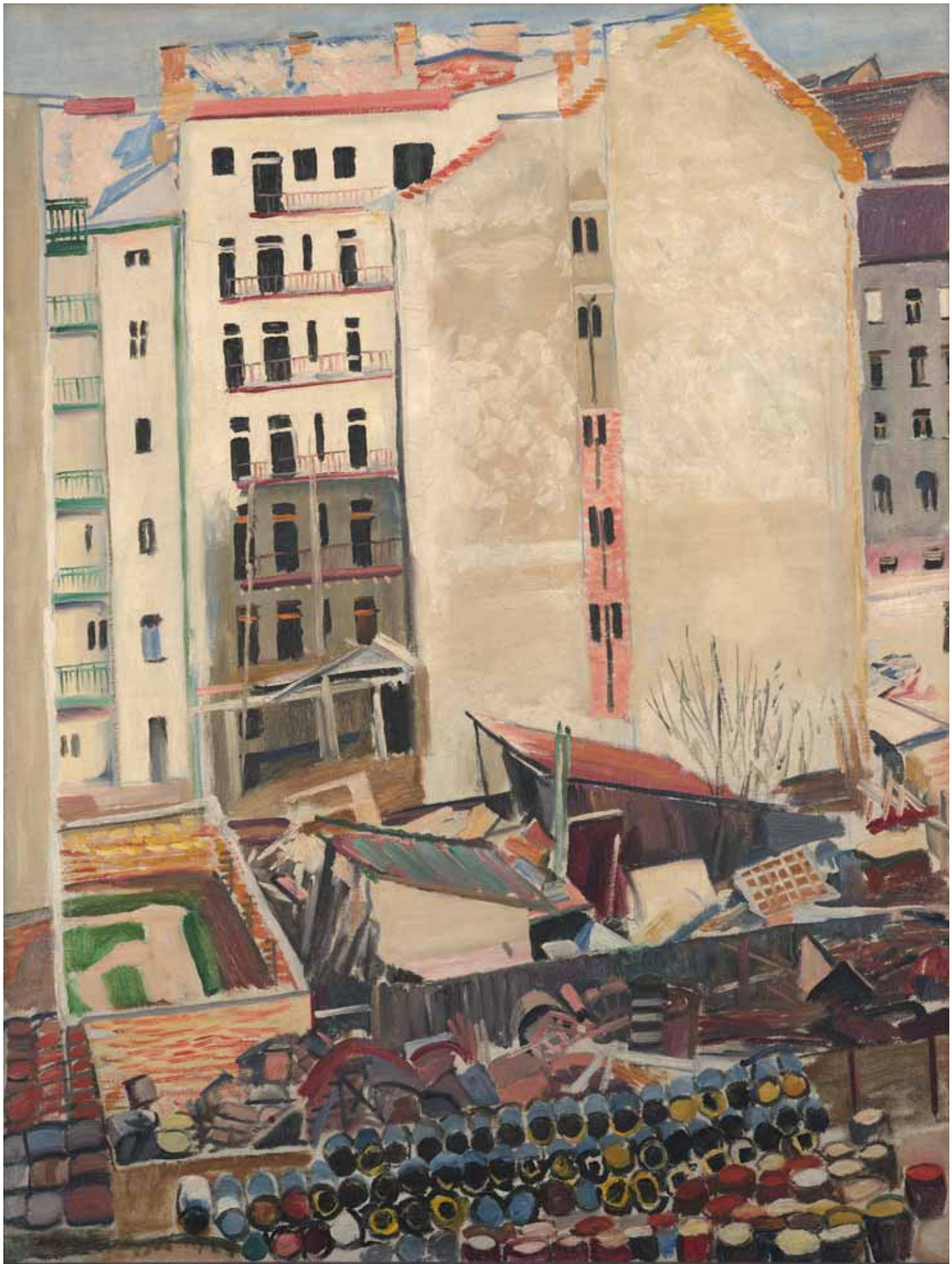

Újlipótváros –1928

Újlipótváros

olaj, vászon; 72×55 cm; Déri Múzeum, Debrecen

Újlipótvárosi tűzfalak – 1931
Partition-walls of Újlipótváros
olaj, vászon; 100×75 cm;

Janus Pannonius Múzeum Modern Magyar Képtár, Pécs

Kássa Gábor

(1893–1961)

1916-ban végzett a Képzőművészeti Főiskolán, majd rajztanárként dolgozott Sopronban, Zalaegerszegen, Győrben és Óbudán. Németországban és Hollandiában járt tanulmányúton. Előszeretettel festett győri, óbudai városrészleteket, valamint balatoni tájképeket. A második világháború után sorozatban örökítette meg a rommá lőtt Budát és a Duna-hidak roncsait. Budapest 1945 utáni újjáépítéséről készült 48 akvarellje a Magyar Történelmi Képcsarnokban látható. Pedagógusi munkája mellett rendkívül aktív, termékeny művész volt. Mesterségbeli tudással, biztos kézzel, nagy bravúrral készített vízfestményei az akvarellfestészet egyik elismert képviselőjévé tették.

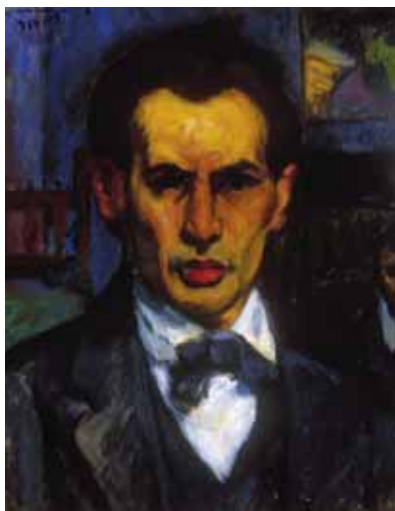
Árpád híd – 1945

Árpád Bridge

papír, akvarell, 210×320 mm

BTM Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár

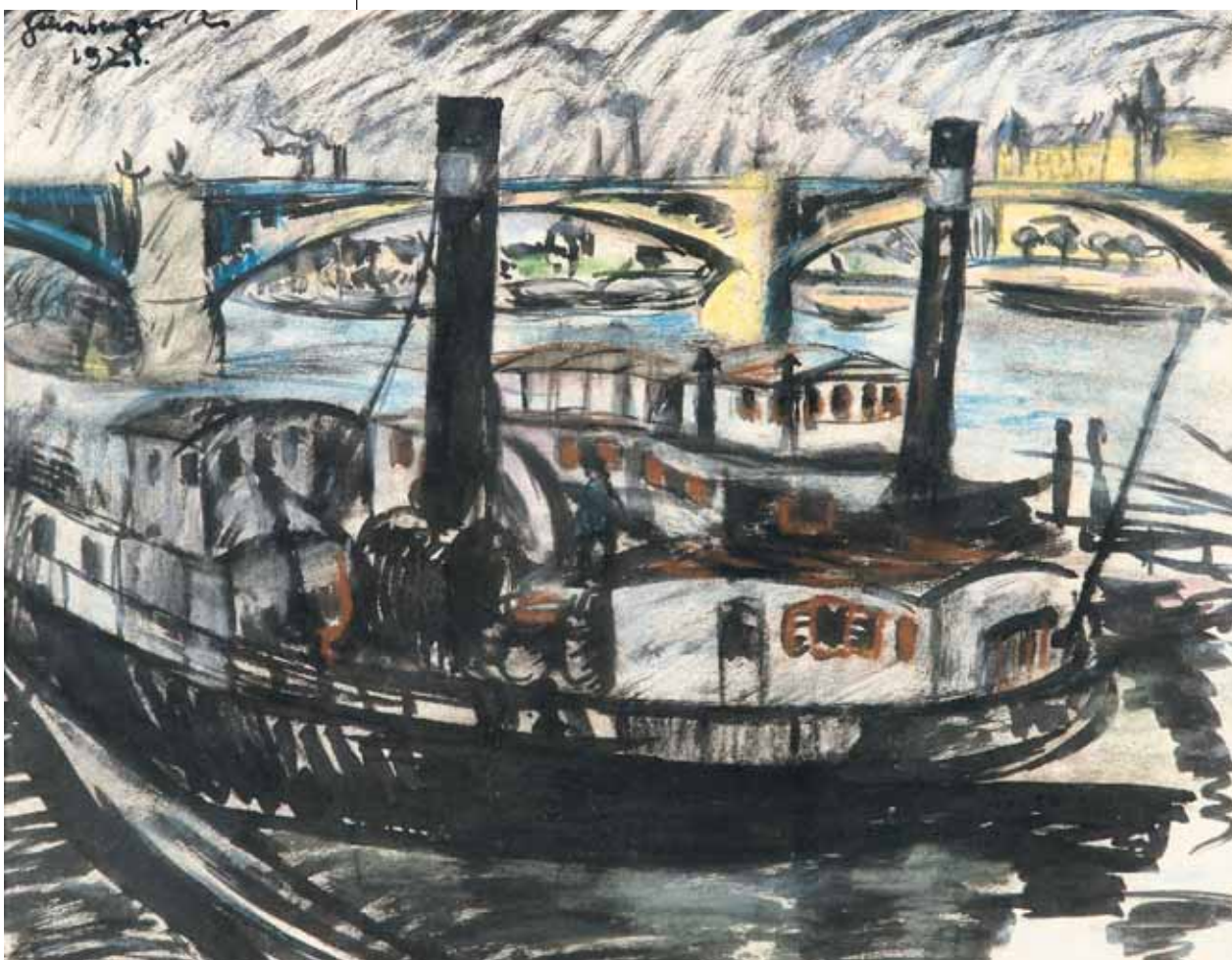

Schönberger Armand

(1885–1974)

Münchenben és Nagybányán tanult. Többalakos figurális kompozíciókat, nagyvárosi és ipari tájakat, csendéleteket és portrékat festett, de témái között megtalálhatók a nagyvárosi szórakozás jelenetei is. Expresszív tus-, szén- és krétarajzokat készített. Városképei életművének jelentős részét teszik ki. Cézanne, a kubisták és a német expresszionisták hatottak rá, e stílusjegyeket konstruktív szemléletű kompozícióba foglalta. Grafikai és festői munkássága egyaránt jelentős, mindkét műfajban a korai avantgárd stílusjegyeit vitte tovább.

Palatinus házak – 1928

Palatinus houses

vegyes technika, papír; 22,5×29 cm;

Virág Judit Galéria archívum

Horváth Béla

(1888–1973)

Budapesten, Münchenben és Párizsban folytatott művészeti tanulmányokat. Mesterei Lőrántfi Antal és Mátray Béla voltak. Budapesten rajztanárként dolgozott. Tanulmányúton járt Olaszországban, Belgiumban és Hollandiában. 1945-től Ausztriában élt. 1949-ben az Egyesült Államokban telepedett le, a daytoni egyetemen tanított. Plakettek, emlékérmek, szobrok, domborművek is születtek a keze alatt, de elsősorban tájképeket festett. Számos városi látképet készített.

Téli Duna-part a Margit híddal (Újlipótvárosi kilátás a Várra)
Danube bank in winter with the Margaret Bridge (View to the Castle from Újlipótváros)
olaj, falemez; 46,5×63 cm;
Kieselbach Galéria

Derkovits Gyula

(1894–1934)

Kossuth-díjas festőművész és grafikus. Az Iparrajziskola mellett több képzőművészeti magán- és szabadiskola növendéke is volt. Baloldali elkötelezettségű művészként 1918-ban belépett a kommunista pártba. 1923-ban Bécsbe utazott. Hazatérése után születtek meg az otthon meghitt, biztonságos melegét és a vele konfliktusban, állandó harcban álló külvilágot ábrázoló képei. Időről időre kiújuló tüdőbaja hátráltatta munkáját, emellett állandó pénztelenséggel küzdött, kilakoltatások közepette, létbizonytalanságban alkotta remekműveit. Témáit a hétköznapi életből vette, a szegény embert és környezetét festette meg, de a természet is megjelenik képein. Élete utolsó éveiben a szigorú képszerűség, a lírai színvilág és az ihletett emberábrázolás remek ötvözetével sajátos formanyelvet teremtett magának. Művészetének utolsó korszakában képei monumentális méretűek és egyéni színhatásúak lettek.

Ebédelő hajómunkás – 1934 körül

Ship worker having lunch

tempera, papír; 43×33 cm; Virág Judit Galéria archívum

Bernáth Aurél

(1895–1982)

Kétszeres Kossuth-díjas festőművész, grafikus pályájának kezdete Nagybányához kötődik. 1921-ben Bécsbe költözött, ahol expresszionista és absztrakt stílusban festett. Kapcsolatba lépett Kassák Lajossal és az aktivistákkal. 1923–1926 között Berlinben élt. Az 1930-as években festészetét a nagybányai hagyományokon alapuló impresszionista stílus jellemezte. Erőteljesen szembe helyezkedett a nonfiguratív ábrázolásmóddal. Rendszeres látogatója volt a Szolnoki művésztelepnek. 1945-ben a Magyar Képzőművészeti Főiskola tanára lett, ahol több mint három évtizedig tanított. A festészet mellett, grafikai, falképfestői és írói munkássága is jelentős. Kiemelkedő műveltségű, intellektusú, klasszikus stílust képviselő festőművész. Szülővárosában, Marcaliban galéria őrzi a nevét.

Az újlipótvárosi Duna-part egy Szent István parki ablakból – 1953
Danube bank at Újlipótváros as seen from a window of Szent István Park
olaj, vászon; 80×115 cm;
Virág Judit Galéria archívum

Cserepes István

(1901–1944)

Munkásként kezdett el festeni, majd 1926–1930 között a Magyar Képzőművészeti Főiskolán tanult, ahol Csók István volt a mestere. 1930–31-ben állami ösztöndíjjal Párizsban élt és alkotott. A különböző természeti és ipari tájak érzékeny tolmácsolójaként a tájkép műfajában alkotta legtöbb művét. Impresszionisztikus, finom tájképein kívül csendéleteket, figurális kompozíciókat is festett. A festészen kívüli műfajokban is kísérletezve szobrokat, reliefeket, érmekeket és egy mozaikot is készített. A fasizmus áldozata lett, emlékét VIII. kerületi lakóhelyén emléktábla őrzi.

Naplemente Angyalföldön –1935

Sunset in Angyalföld

papír, pasztell, 217×292 mm;

BTM Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár

Redő Ferenc

(1913–2012)

Tanulmányait Aba-Novák Vilmos szabadiskolájában kezdte Berény Róbert és Iványi Grünwald Béla keze alatt. Olaszországban járt tanulmányúton. A szolnoki és a kecskeméti művésztelepen alkotott. 1934 óta kiállító, sokoldalú művész volt, táblaképeket, grafikákat, falikárpitot és kerámiákat is készített. Batikfestéssel is foglalkozott. Tanított az Iparművészeti Főiskolán, 1952–1956 között a Szépművészeti Múzeum főigazgatója volt. 1958 óta tervezett és készített gobelineket – közülük több középületet díszít. Az elismert képző- és iparművész 1950-től élete végéig a XIII. kerületben, a Csanády u. 5. sz. ház egyik emeleti lakásában élt és alkotott feleségével, Vörös Rozáliával. 2005-ben a XIII. kerület díszpolgárává választották. A művészpár emlékét a ház falán domborműves emléktábla őrzi.

Szenespince – 1935

Coal cellar

olaj, vászon, 95×65,5 cm; Magyar Nemzeti Galéria, Új Magyar Képtár

Somogyi Imre

(1918–1999)

1949-ben végzett a Képzőművészeti Főiskolán, mesterei Rudnay Gyula és Bernáth Aurél voltak. Természetelvű, lírai festményein környezete és a táj szépségét, a természet szeretetét élményszerűen adja vissza. Művészetére hatással voltak párizsi, velencei, firenzei, római, ausztriai, hollandiai tanulmányútjai. Főként tájképeket és csendéleteket festett, s grafikusként is tevékenykedett.

Duna-part – 1951
Danube bank
olaj, vászon; 64×84 cm;
tulajdonos: Barabás Géza

Doór Ferenc

(1918–2015)

A XIII. kerületben, a Lehel u. 14. sz. alatti házban alkotott. A Képzőművészeti Főiskolát megszakítással, 1949-ben végezte, mivel a II. világháború után három évig szibériai hadifogságba került. 1949-től néhány évig tanársegédként működött a Főiskolán Szőnyi István mellett. Nagybányai festőiskolai hagyományokon alapuló festészetében természeti és emberalakos témákat dolgozott fel élénk színekkel, erős fény-árnyék kontraszttal. Olaj- és vízfestményein igyekezett megörökíteni a mindennapok életképeiben rejlő szépséget, az emberi sorsok apró örömét és bánatát, egy-egy táj jellegzetes hangulatát.

Margitsziget – 1969
Margaret Island

olaj, farost; 60×90 cm; tulajdonos: Barabás Géza

Angyalföldi Szabó Zoltán

(1929–2014)

Angyalföldön, a Tripoliszban született, a Tomori utcai elemi iskolába járt, tehetségére itt figyeltek fel először. A hétgyermekes család megélhetéséhez az ő keresetére is szükség volt, így már az iskola elvégzése után csavargyári segédmunkásként dolgozott. A nehéz körülmények ellenére sikerült bejutnia a Magyar Képzőművészeti Főiskolára, ahol 1958-ban diplomázott. A családot és az összetartozást jelentő gyermek- és kamaszkor emlékeinek hatására költözött felnőttként a Göncöl utca egyik kis kertes házába. Munkásságának első évtizede után, 1970-ben rendezték meg első gyűjteményes kiállítását. Angyalföldhöz való kötődésének bizonyítéka, hogy hivatalosan is felvette az „Angyalföldi” előnevet. Művészetét a társadalmi problémák iránti fogékonyság, emberközpontú igazságkeresés, szociális érzékenység, egyenesség és közvetlenség jellemzik. 2001-ben a XIII. kerület díszpolgárává választották.

Munkások
Workers

olaj, farost; 170×200 cm;
Pintér Aukciósház

Zöld kerítés (Angyalföld)

Green fence (Angyalföld)

papír, kréta; 63,5×79 cm; ARTE Galéria és Aukciós Iroda

Arató István

(1922–2010)

Angyalföld megörökítője a XIII. kerületben született, élt és alkotott. Az Ügynök (ma Kresz Géza) utcában született, gyermekkorát a Wahrman (ma Victor Hugo) utcában töltötte. A Sziget (ma Radnóti Miklós) utcai elemi iskolába (ma Gárdonyi Géza Általános Iskola), majd a Bolyai Reálgimnáziumba járt. A háború alatt a Visegrádi utca 17.-ben lakott. Az Iparrajziskolában tanult, majd 1947-ben jelentkezett a Magyar Képzőművészeti Főiskolára, ahol tanulmányait nem fejezte be. Realista alapállású, időnként jelképes erejű festményeit különösen a Vág, a Dagály és a Garam utca épületei ihlették. Tájképein, városképein megörökítette a régi Angyalföld tűzfalait, düledező kerítéseit, körfolyosós munkásnegyedeit gangjaival, kapualjaival. 1984-ben „Fogadj be, régi környék!” címmel jelent meg 52 angyalföldi témájú rajzát tartalmazó albuma. Utolsó lakóhelyén, a Hegedűs Gyula utca 40. szám alatt emléktábla őrzi emlékét.

Angyalföldi udvar
A yard in Angyalföld
olaj, farost;
60×100 cm;
Parisi Galéria

Amikor a Váci-úton még
villamos járt – 1960
When still trams run on the Váci Road
olaj, farost; 80×100 cm

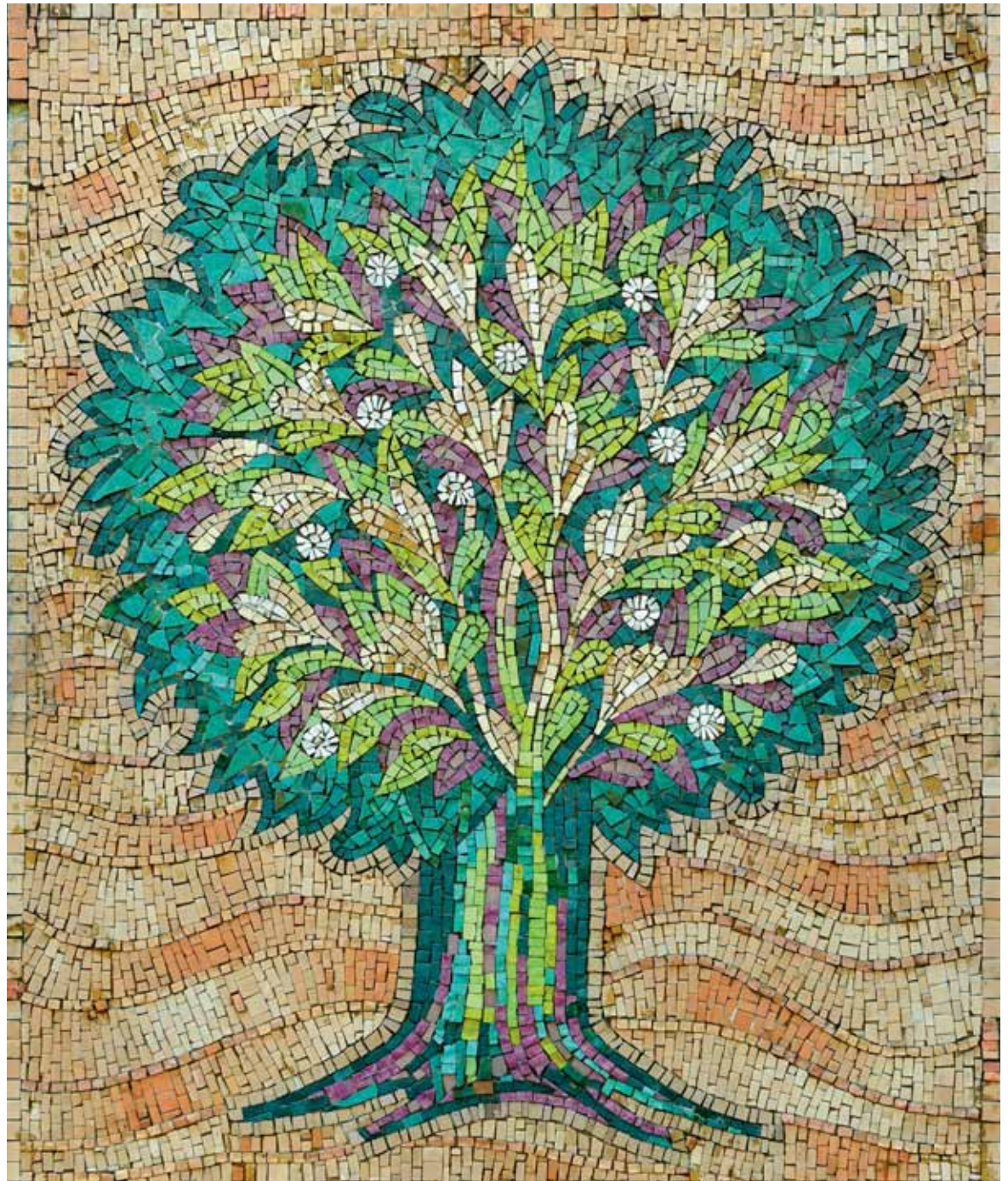

Hegyi György

(1922–2001)

Származása miatt csak 1946-ban kezdhetette meg tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán, ahol festőként mozaik szakirányon végzett. Gazdag művészi életútját különböző korszakok (rajz, olajfestés, mozaik, üveg) jellemzik. Itáliában, Izraelben, Franciaországban és Görögországban járt tanulmányúton. Évekig dolgozott Szentendrén. Kezdetben szürrealista és a konstruktivista stílusban festett. Monumentális munkákat is készített. Az 50-es évektől kialakította azt a táblakép-mozaik-technikát, amit később mozaikkollázsá fejlesztett. A XIII. kerületben, Radnóti Miklós utca 38. sz. alatti műtermében élt és alkotott.

Életfa
Tree of Life
mozaik; 124 × 102 cm;
A mozaik az Újlipótvárosi
Klub-Galéria kiállítóhely
bejáratát díszíti

Istókovits Kálmán

(1898–1990)

Tanulmányait szabadiskolában kezdte, majd a Képzőművészeti Főiskolán tanult. 1931 és 1944 között a szolnoki művésztelepen dolgozott. Egyik kedvenc témája volt a Duna, a folyót átszelő hidak, a rakpart megőrkítése. Ezek hangulatát szinte minden napszakban és különféle fényviszonyok között is bravúros technikával tudta ábrázolni. A háborús harcok alatt is veszélyeket vállalva rajzolt, festett. Saját felelősségére engedélyt kapott arra, hogy a front közelében lehessen, ezzel lehetősége nyílt a fővárosi hadi események pontos megőrkítésére. 1946-ban több akvarellt készített az ostrom utáni állapotokról.

Az Árpád híd pesti szárnyának építése – 1949
Construction of Pest wing of Árpád Bridge
papír, akvarell, 220×365 mm
BTM Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár

Bér Rudolf

(1924–2004)

Tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán végezte, majd Franciaországban tanult. Sokat tartózkodott Olaszországban, ahol ismert festővé vált. Mesterének, Bernáth Aurélnak a hatása meghatározó, mivel az 50-es években hozzá hasonlóan lírai hangvételű, finom képeket festett. Az olasz és az itthoni tájképek mellett zsánerképei is jelentősek. Expresszív jellegű, mozgalmos munkái hatásukban a falképfestészetével rokoníthatók, melyek közül secco és freskó technikával több nagyméretű alkotása is készült. Terézvárosi otthonán emléktábla őrzi az emlékét. 1983-ig a Máglya közeli műteremházban élt.

Műteremablak – 1960 körül

Studio window

vászon, olaj; 80×101 cm;

BTM Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár

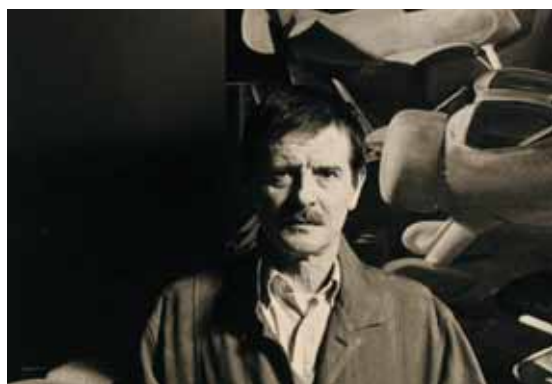

Angyalföldi Duna-parton – 1958
On the Danube bank in Angyalföld
olaj, vászon; 95×116 cm

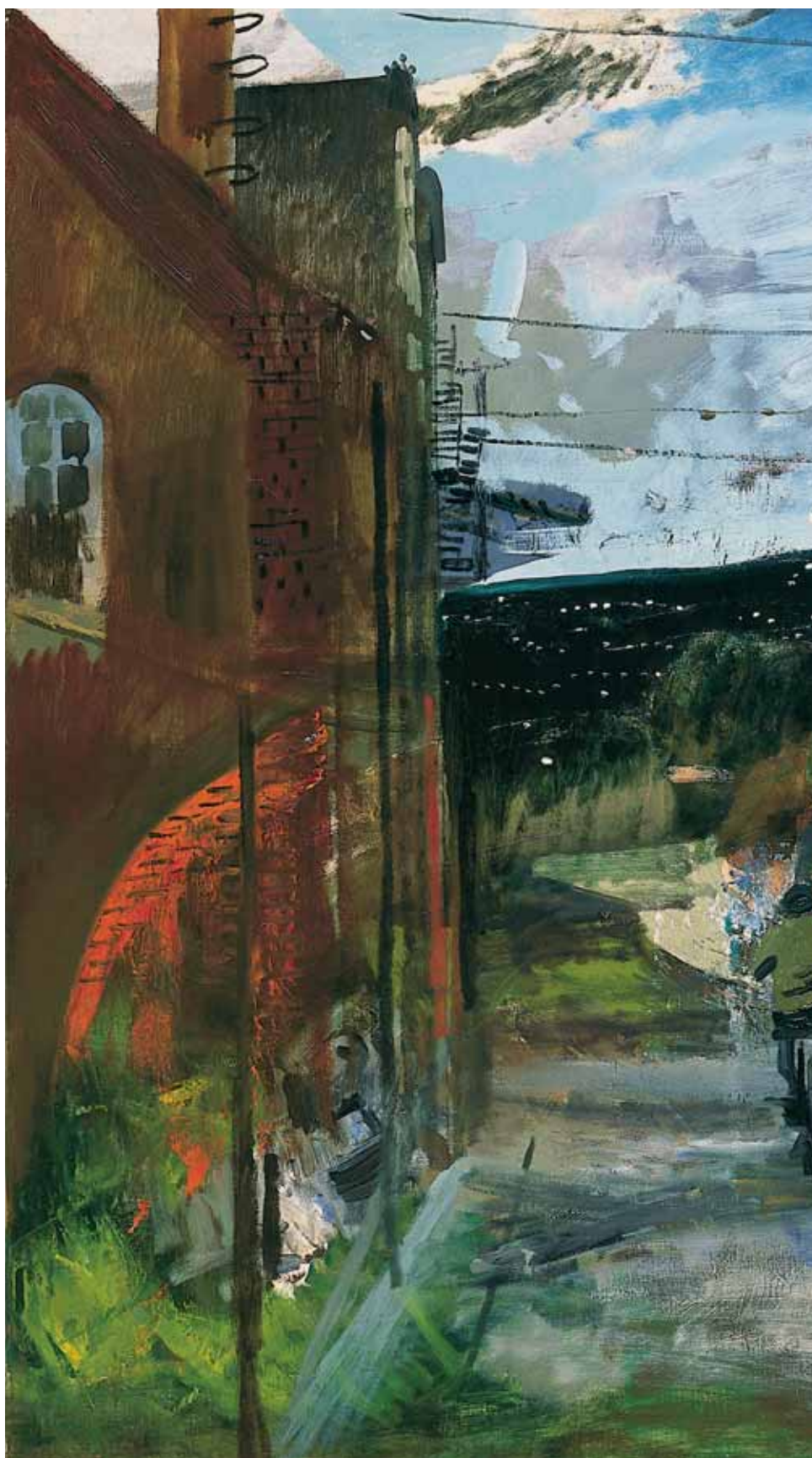

Csernus Tibor

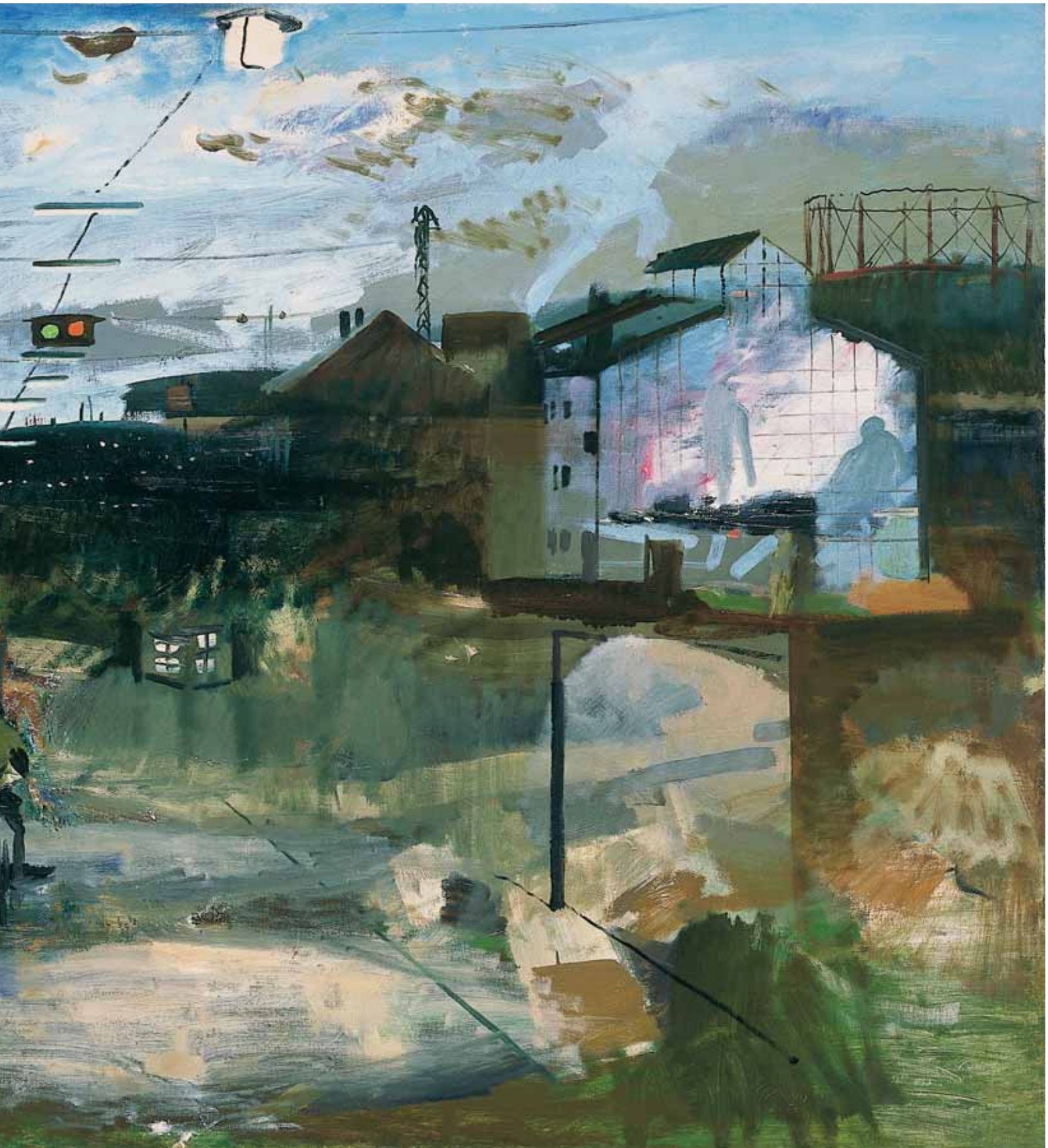
(1927–2007)

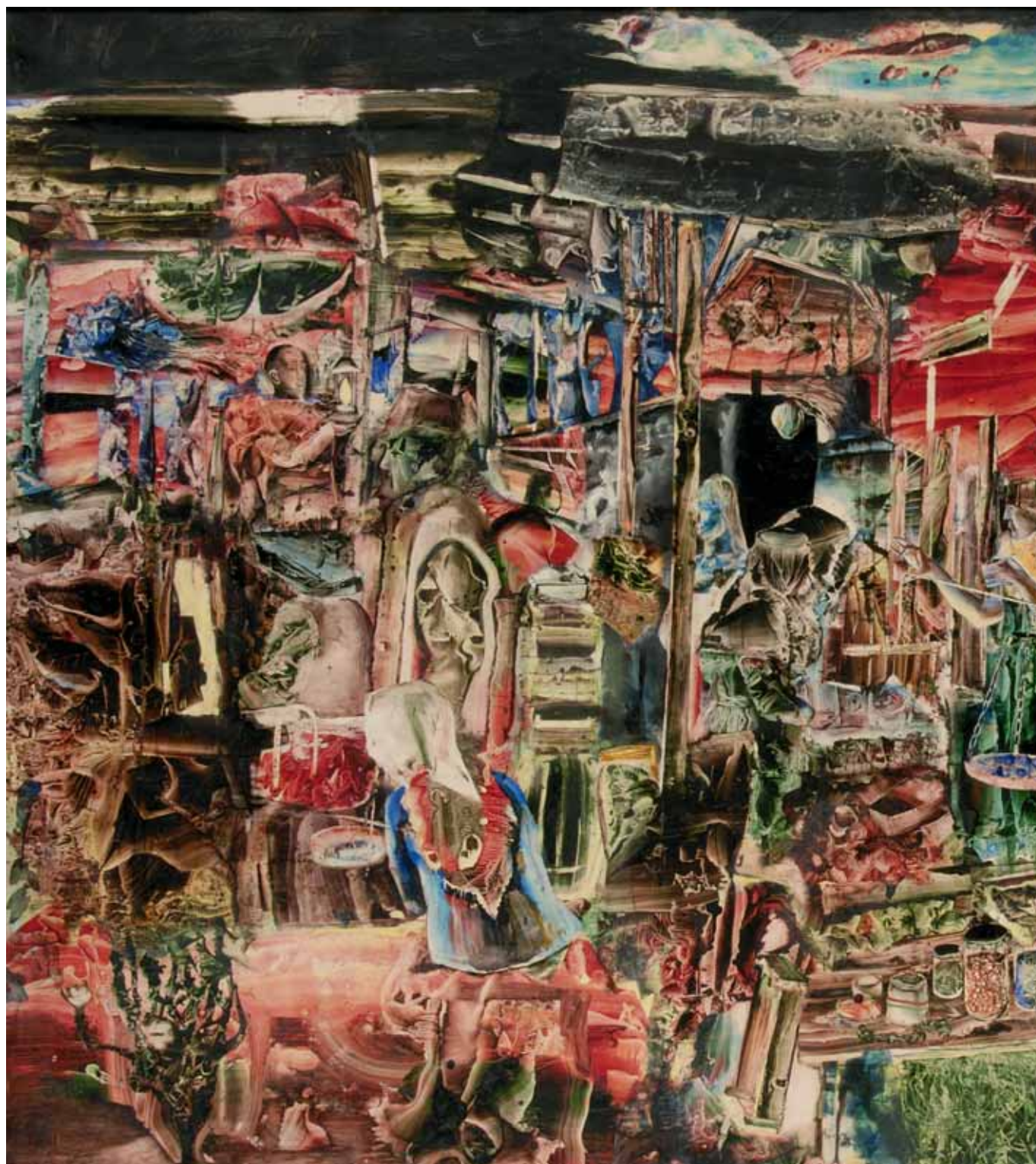
Kossuth-díjas festőművész. 1953-ban diplomázott a Képzőművészeti Főiskolán, mint Bernáth Aurél kedves növendéke. 1954-től tíz évig a XIII. kerületi Dráva utca 12. sz. alatti műteremház lakója. Tájképei realista stílusban készültek egészen 1956-ig, ezt követően egyéni útkeresés jellemzi. Nyaranként a szigligeti művésztelepen dolgozott. Könyvillusztrátorként is jelentős volt a tevékenysége. Munkássága alapján az 1960-as évek elejére a vezető művészek közé került. 1964-től Párizsban élt és alkotott. Szürrealisztikus, festői bravúrokat megvalósító stílusával nagy hatással volt kortársaira. A műteremház falán emléktáblát állítottak tiszteletére.

Angyalföld – 1958
Angyalföld
olaj, vászon; 90×128 cm;
MTA Művészeti Gyűjtemény
Fotó: Szelényi Károly

Duna-part
1960-as évek eleje
Danube bank
gouache, papír,
papírlemezen;
24,5×40 cm;
Virág Judit
Galéria archívum

Angyalföld
Angyalföld
farostlemez, olaj;
95×135 cm;
Szépművészeti Múzeum, 2017;
fotó: Mester Tibor

Lehel téri piac – 1962
(Lehel Square market)
vászon, olaj; 137×188,5 cm
Szépművészeti Múzeum, 2017,
fotó: Mester Tibor

Kondor Béla

(1931–1972)

Kossuth-díjas festőművész. Villanszerelőként dolgozott a Ganz Hajógyárban, ahol részt vett a képzőművészeti körben. Innen került a Képzőművészeti Főiskolára, ahol festészetet és grafikát tanult. Dolgozott a kecskeméti és a miskolci művésztelepen, tanulmányúton járt Franciaországban, a Szovjetunióban, beutazta a kelet-európai régiót. Rajzait 1958-tól rendszeresen közzélték a folyóiratok, sok illusztrációt készített. 1959 után freskó-, pannó- és üveglak-pályázatokon vett részt. Festői életművét ugyanaz a mesterségbeli tudás, eleven formakészség, elbeszélői alapállás, egyéni motívum- és szimbólumrendszer jellemzi, mint grafikáit. Rézkarcaiban az egyik fő motívum a repülés és a repülőgép, amelynek modelljeit később gyakran maga is elkészítette. Kiválóan orgonált, verseket írt. A modern magyar művészet stílus- és iskolateremtő mestere. Pestszentlőrincen szobrot állítottak a tiszteletére, sétány, művelődési központ és általános iskola viseli a nevét.

Szent Margit legendája – 1968

The legend of Saint Margaret

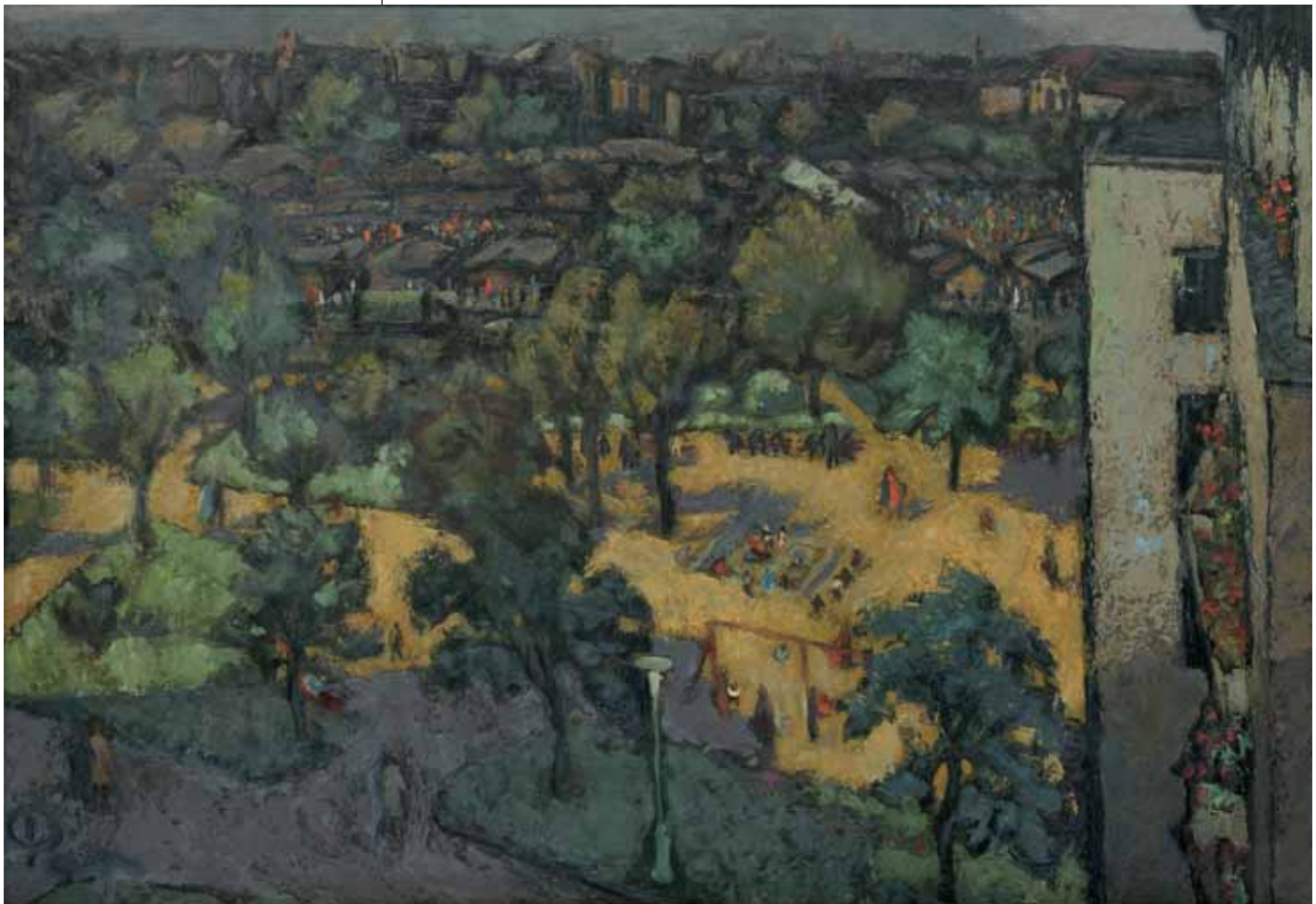
rétegelt lemezről készült lécbetűs bútorlap, olajtempera; 18 egységből álló képegyüttes; kb. 3,5 m×9 m; Danubius Grand Hotel, Margitsziget

Pap Gyula

(1899–1983)

A Bulcsú u. 18–20. sz. alatti épületben alkotott. Tanulmányait a bécsi Császári- és Királyi Grafikai Tan- és Kísérleti Intézetben kezdte 1915-ben, majd 1918–1919-ben az Iparművészeti Iskola növendéke volt. A Tanácsköztársaság bukása után Bécsben és a weimari Bauhausban folytatta tanulmányait. 1927–1933 között Berlinben élt és tanított. 1934-ben Budapesten telepedett le. Az 1930-as évek második felében a Goldberger Gyár textiltervezője. Kassák Lajos Munkakörének munkásművészeit is tanította. 1949–1962 között a Képzőművészeti Főiskola tanára volt. Tiszteletére emléktáblát állítottak a Bulcsú utcában.

A Lehel téri grund helyén – 1960

On the place of the Lehel Square playground

farost, olaj, 70×100 cm; BTM Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár

Id. Blaskó János

(1919–1988)

A XIII. kerületben élt és alkotott. 1942-ben diplomázott a Képzőművészeti Főiskolán, mesterei Glatz Oszkár és Burghardt Rezső voltak. Olaszországban és az NDK-ban járt tanulmányúton. 1945-től az Egri Tanárképző Főiskola tanára volt, később a rajz tanszéket vezette. Tanár- és művésznemzedékek jeles képviselőit nevelte. Emlékét domborműves emléktábla őrzi a Máglya közti műteremház falán.

Béke tér – 1960
Béke Square
olaj, vászon; 76×110 cm

Toronyház építése – 1962
Construction of Tower Block Building
olaj, vászon; 110×70 cm

Mácsai István

(1922–2005)

1972-től haláláig a Pannónia u. 36. sz. alatti műteremlakásban élt és alkotott. Tehetsége korán megmutatkozott, 17 évesen beiratkozott az Iparrajziskolába. 1945–1949 között a Magyar Képzőművészeti Főiskola növendéke, Bernáth Aurél volt a mestere. Kedvenc témája a városi épített környezet, Budapest, és különösen közvetlen lakóhelyének utcái, hátsó udvarai, gangjai. Az 1980-as és 1990-es évektől kezdve műveiben egyre többször jelenik meg Újlipótváros, melyet lankadatlan érdeklődéssel és szeretettel ábrázolt. 1999-ben 33 festményből „Pannónia utca” címmel rendeztek kiállítást a XIII. kerületben. Képei címével is örök emléket állított Újlipótváros több (Pannónia, Radnóti, Balzac) utcájának. 2000-ben a XIII. kerület díszpolgárává választották. Emlékét emléktábla és a József Attila Művelődési Központ róla elnevezett Mácsai István Galériája őrzi.

Pannónia utca télen – 1995
Pannónia Street in winter
olaj, farost; 60,5×40 cm;
BÁV Aukciósház

Pannónia utca nyáron – 1995
Pannónia Street in summer
olaj, farostlemez; 60×40 cm;
Pintér Aukciósház

Reggel a Pannónia utcában – 1996
Morning in the Pannónia street
olaj, farost; 60×50 cm; Virág Judit Galéria archívum

A Grund
The Playground
olaj, farost; 40×30 cm; Abigail Galéria és Aukciósház

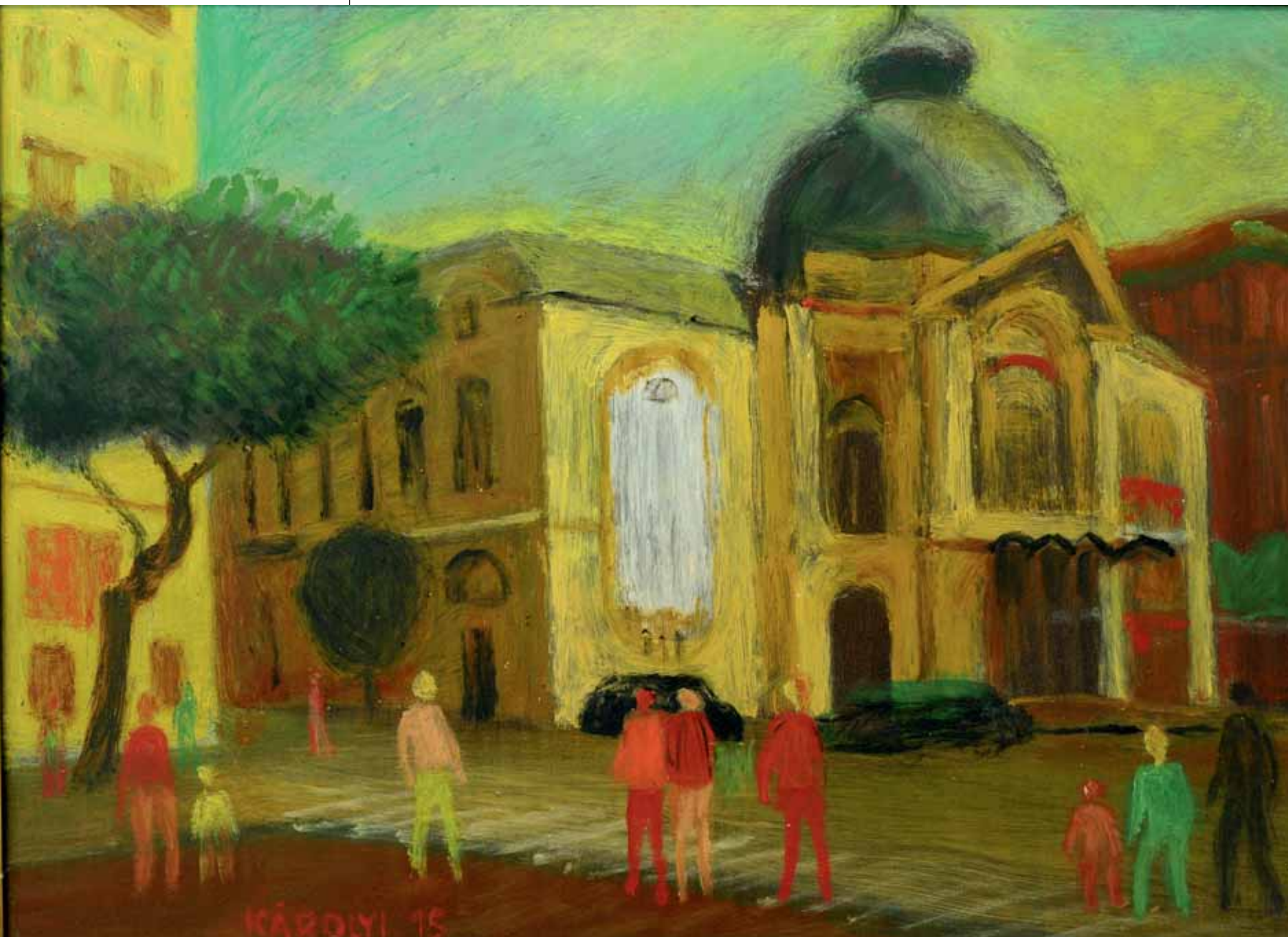

Károlyi Ernő

(1923–2016)

Az Iparrajziskolában kezdte művészeti tanulmányait, majd Kmetty János szabadiskoláját látogatta. 1946–51 között a Képzőművészeti Főiskolán Berény Róbert, Pór Bertalan és Szőnyi István voltak a mesterei. Tanulmányutat tett több kelet-európai országba, Franciaországba és Itáliába. Utazásainak emlékeit város- és tájképsorozaton örökítette meg. Festészetében egyaránt jelen vannak a nonfiguratív, szabadon áramló fantáziát tükröző vásznak, valamint a természet- és tájszeretetet sugárzó, tájélményeket rögzítő pasztell- és olajképek. A 1960-as évektől kezdve egyre inkább foglalkoztatta a kollázstechnika. Hosszú éveket a kerületben dolgozott.

Vígszínház – 2015
Theatre „Vígszínház”
olaj, farost; 42×58 cm

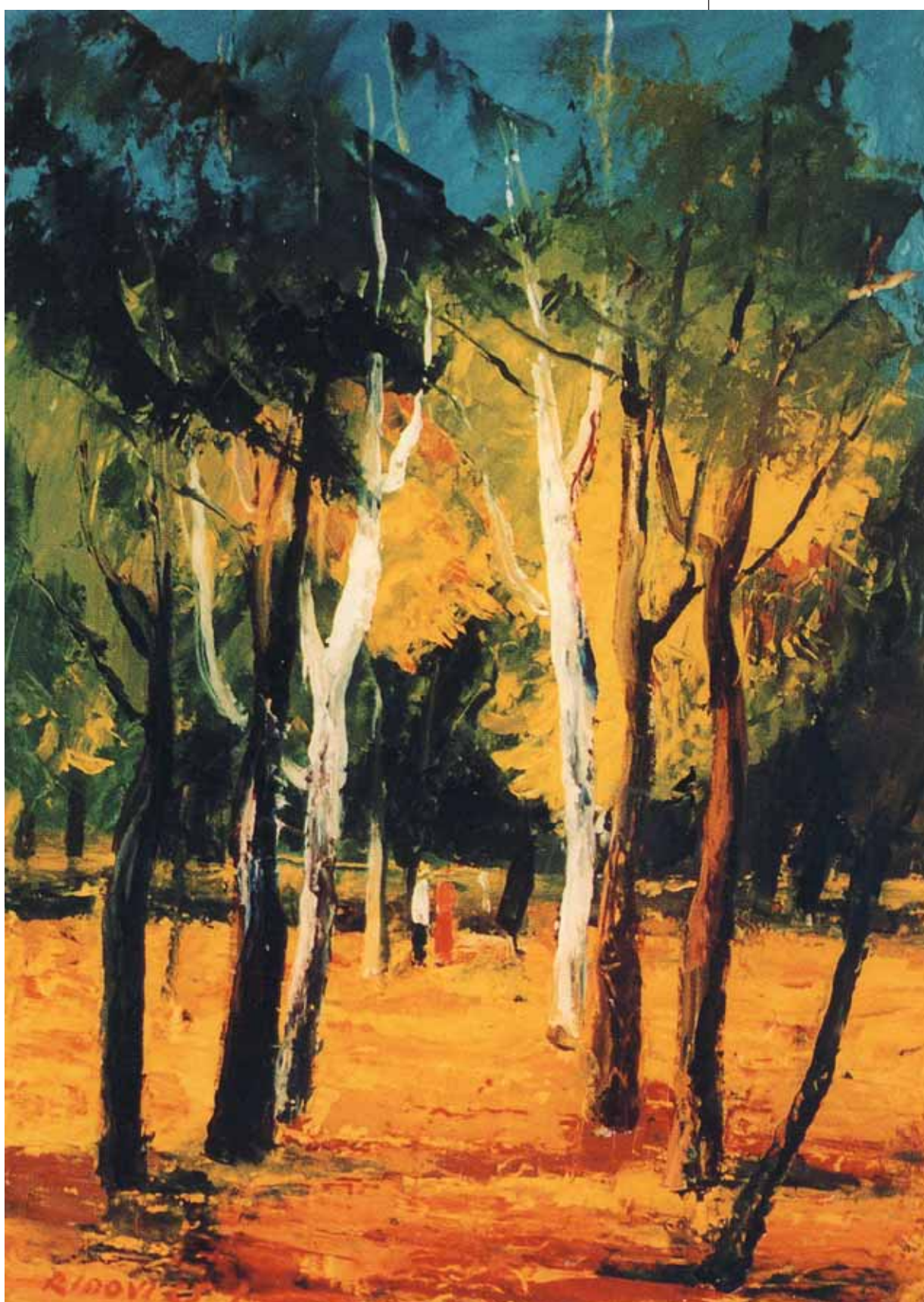
Ridovics László

(1925–)

Munkássága a XIII. kerületben, a Máglya közti műteremházhoz kötődik. Tanulmányait Koffán Károly szabadiskolájában kezdte, majd a Képzőművészeti Főiskolán 1951-ben végzett. Mestere Szőnyi István volt. Ösztöndíjasként Lenin-grádban és Párizsban járt. Előbb a Képzőművészeti Gimnáziumban, majd az Iparművészeti Főiskolán volt tanár. Festészetének meghatározó jellemzője az erőteljes tiszta színek használata, a biztos szerkesztés és a világos témakidolgozás. A családi élet pillanatait megörökítő grafikai lírai hangvételűek. Tájképei, portréi és csendéletei expresszív hatásúak.

Parkban, műterem ház
mögötti park – 1995
*In the park, park behind
the studio house*
olaj, farost; 87 × 62 cm

Kokas Ignác

(1926–2009)

A Kossuth-díjas festőművész élete egy szakaszában a XIII. kerületben, a Máglya közti műteremházban élt és alkotott. Édesapja nyomdokaiba lépve először asztalosnak tanult. Később előképzetség nélkül felvették a Képzőművészeti Főiskolára, melyet 1952-ben sikeresen elvégzett. Mestereitől, Kmetty Jánostól és Bernáth Auréltól a geometriai formák tiszteletét és a szabadban festés szeretetét vette át. Csontváry Kosztka Tivadar festészetének hatására törekedett a test – lélek – környezet harmóniájának megformálására. Újító művészként nem tartozott sem az urbánus, sem a népies festők közé. A szürrealizmus világfelfogását nem vette át, de eszközeit szívesen használta művészetében. 1973 és 1983 között a Magyar Képzőművészeti Főiskolán tanított, a festészeti tanszéket is vezette. Számos tanítványa a magyar kortárs művészet jelese.

Műteremablak – 1960-as évek
Studio window
pasztell, papír; 73×104 cm

Somogyi János

(1928–2010)

1952-ben végzett a Képzőművészeti Főiskolán, Kmetty János, Szőnyi István, Bán Béla és Pór Bertalan tanítványa volt. 1950-ben fél évet ösztöndíjjal a bukaresti főiskolán töltött. Táj- és emberábrázolásainak előadasmódja közvetlen és színgazdag. Jellemző, pasztellszerű színvilágú tájképeinek legnagyobb erénye, hogy képes egyszerű ecsetvonásokkal tereket érzékeltetni. A Fáy közben nőtt fel, később a Máglya közli műteremházban élt és alkotott.

Béke tér
Béke Square

olaj, vászon; 60×80 cm; Darabanth Aukciósház

Konkoly Gyula

(1941–)

A Képzőművészeti Főiskolát 1964-ben végezte el, mestere Hincz Gyula volt. 1964–1965 között Olaszországba és Franciaországba utazott tanulmányútra. 1970-ben politikai menedéjogot kért Franciaországban. 1971-ben illegális nyomtatványokért távollétében több évi börtönre és vagyonelkobzásra ítélték. 1974–1987 között könyvillusztrációkat és filmplakátokat készített. 1990–1991 között Svédországban dolgozott. 1991-ben hazatelepedett, és visszakapta magyar állampolgárságát. 1992–1995 között a pécsi egyetem festészeti tanszékén volt egyetemi tanár.

Újpesti rakpart – 1962

Újpest Quay

olaj, vászon; 60×80,5 cm;

Virág Judit Galéria archívum

Szurcsik János

(1931–)

Angyalföldi utcakép (Madarász–Fiastyúk utca sarok, az Elzett gyár épületével) – 1978
*View of an Angyalföld street (corner of streets Madarász and Fiastyúk
with the building of the Elzett factory)*
olaj, farost; 44×83 cm

Munkássága a XIII. kerületben, a Máglya közti műteremházhoz kötődik. 1948–49-ben Rudnay Gyula bajai szabadiskolájában tanult, a Derkovits Kollégium tagja volt 1949-ben, majd a budapesti Képzőművészeti Főiskola növendéke lett. Mesterei Domanovszky Endre és Fónyi Géza voltak. Tanulmányúton Rómában, Bulgáriában és Romániában járt. 1975 és 1990 között a Szombathelyi Tanárképző Főiskolán tanított. A XX. századi magyar festészetnek a Nyolcak csoportjával induló konstruktív-expresszív vonulatának képviselője. 2013-ban ő nyerte el a kerületi képzőművészeti díjat.

Kilátás a balkonról (Máglya köz) – 1991
View from the balcony (Máglya Alley)
olaj, vászon; 40×53 cm

Horgászok a Dunánál
(Angyalföldi Duna-part) – 1990
Fishermen at the Danube
(*Danube bank at Angyalföld*)
olaj, vászon; 65×90 cm

Idős asszony – 2011
Old woman
pasztell, papír; 43×60 cm

Kóka Ferenc

(1934–1997)

Festőművész, a Képzőművészeti Főiskolán végzett 1960-ban. A hatvanas évek elején fellépő, ún. „szürnaturalista” művészek jeles képviselője, akik aktualizálták mesterük, Bernáth Aurél posztimpresszionista látványfestészetét. A tradicionális és az újszerű eljárásokat ötvözve, a szürrealisták szemléletét felhasználva alakította ki a naturalista részletekből felépülő, montázshoz hasonló kompozícióit. A kezdeti kolorista festészet időszakát a 1980-as évek második felében a metafizikus térben ábrázolt gondolati festészet veszi át, amelyben a társadalmi problémák, a háború és a béke, a kallódó ifjúság, az elmúlás problémaköreit dolgozza fel. Hullámpapírra felvitt nagyméretű pasztelljei bravúrosak és egyediek. Tragikus autóbaleset vetett véget pályafutásának. Emlékét a Visegrádi utcai székhellyel működő Kóka Ferenc Művészeti Alapítvány ápolja.

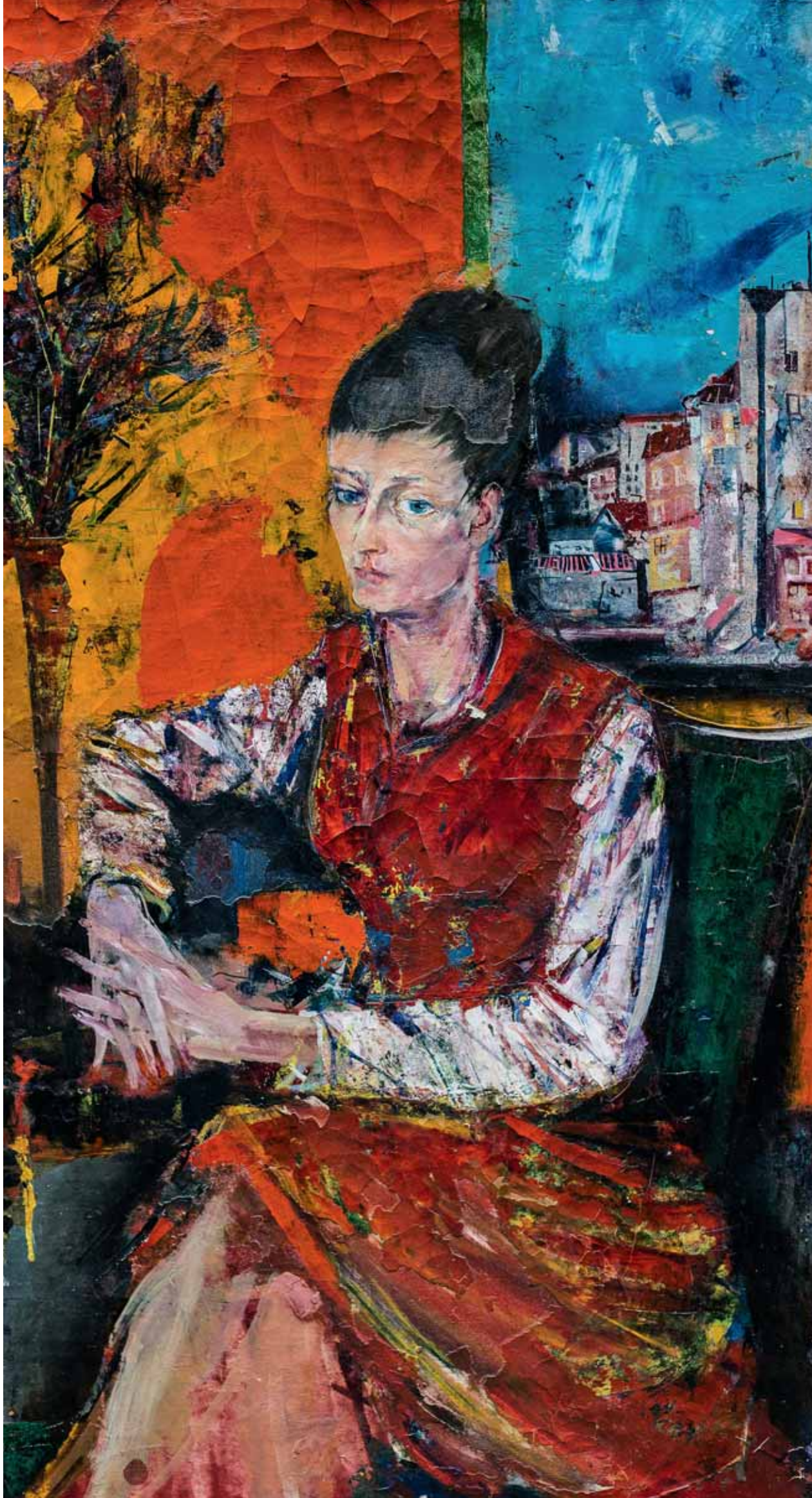

Hajógyár – 1958

Shipyard

olaj, vászon; 120×100 cm;

Rómer Flóris Művészeti és Történelmi Múzeum, Győr

Magdus Kádár
utcai háttérrel
– 1964

*Magdus Kádár
with a street
background*

olaj, vászon;
110×60 cm;
Kóka Ferenc
Művészeti
Alapítvány

Lakner László

(1936–)

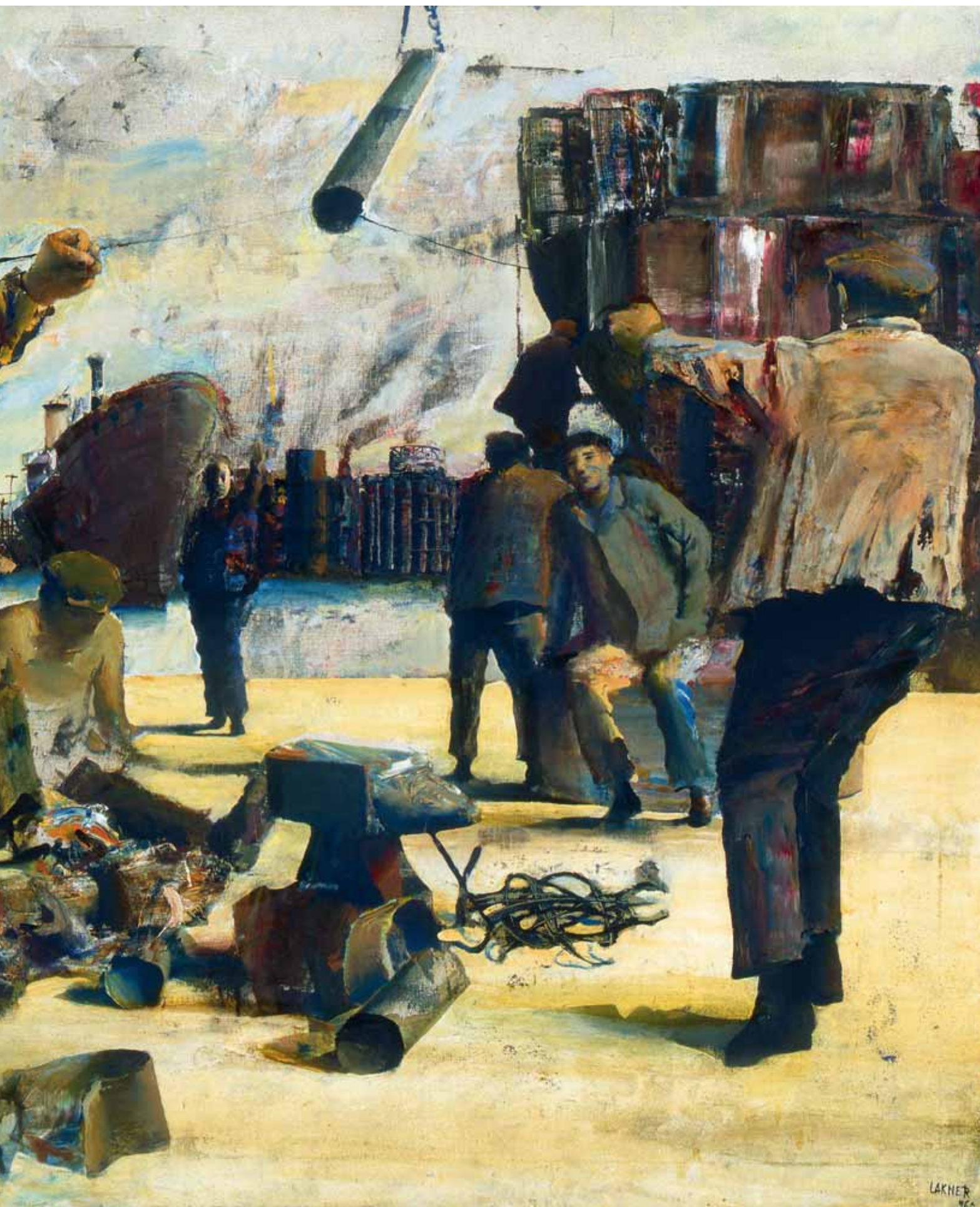
Kossuth-díjas festő- és grafikusművész, a Képzőművészeti Főiskolán 1954–1960 között folytatta tanulmányait, mesterei Pap Gyula és Bernáth Aurél voltak. Tanulmányúton Olaszországban és Bécsben, ösztöndíjasként Németországban, Svájcban és az USA-ban járt. 1976-tól Németországban él. 1979–1980-ban a berlini egyetem művészettörténeti szakára kapott előadói meghívást, 1982-től az esseni egyetem professzora. Pályája kezdetén a hétköznapi élet tárgyait, motívumait festette a szürrealizmus festői nyelvén. Előbb a szürnaturalisták, majd a hazai neo-avantgárdok között találta meg a helyét. Témában, stílusban, technikában egyaránt kísérletező típusú alkotó.

Hajógyári hegesztők – 1959

Shipyard welders

olaj, vászon; 98,5 × 132 cm; Virág Judit Galéria archívum

Hajógyári munkások – 1960
Shipyard workers
olaj, vászon; 105×130 cm;
Virág Judit Galéria archívum

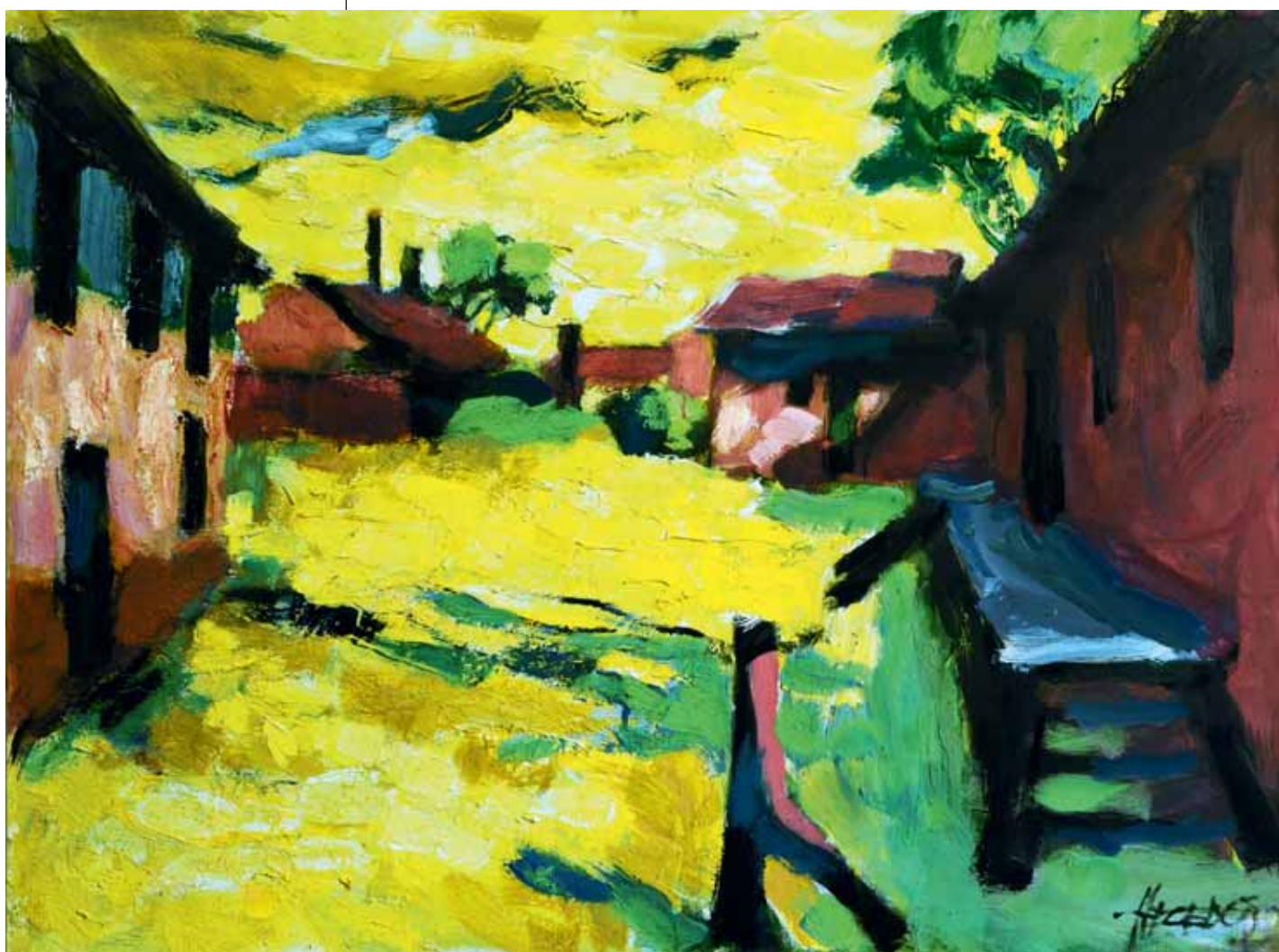
Hegedüs Endre

(1939–)

Munkássága a XIII. kerületben, a Lehel u. 14. sz. alatti házhoz kötődik. A Képzőművészeti Főiskolát 1966-ban végezte el, mesterei: Sarkantyú Simon és Szentiványi Lajos voltak. A festészet mellett alkalmazott grafikával is foglalkozott. Természetelvű festészetét kezdetben élénk színhasználat jellemezte, mely később visszafogottabbá vált. Olajképeket és akvarelleket, főként portrékat, csendéletszerű növénykompozíciókat és halábrázolásokat, ún. „halportrékat” fest.

Gyárudvar – 2015–2017
Factory yard
olaj, farost; 90×120 cm

Kapu (Csángó utca) – 2012
Gate (Csángó street)
olaj-akril, farost; 100×80 cm

Porta (Szabolcs utca) – 2014
Reception (Szabolcs street)
akril papír; 120×90 cm

Uszály napfényben – 2013
Barge in sunlight
olaj-akril, rétegelt lemez; 72×100 cm

Csavlek András

(1942–)

Pannónia utcai műtermében alkot. 1968-ban végzett a Képzőművészeti Főiskolán, mestere Kádár György volt. Finoman oldott színekből álló, egyedi képi világú festészete sajátos szemlélettel idézi a természeti jelenségeket és a tájak hangulatát. Egy-egy festményén kevés színt használ, a kompozíció fő pontjain egy-egy élénk, meleg színt erősíti a képszerkezetet. Stílusa a dekoratív nonfiguráció felé mutat. Szívesen készített linó- és fametszeteket is.

Dunapartunk – 2017
Our Danube bank
akril farost; 50×60 cm

Mészáros Géza

(1943–)

Munkássága a XIII. kerületben, a Dráva utcai műteremházhoz kötődik. A Képzőművészeti Főiskolán 1969-ben diplomázott. Mestere Bernáth Aurél volt, akitől freskófestést tanult. Belgiumban, Olaszországban, Angliában, Hollandiában és Németországban járt ösztöndíjjal. 1981-ben műhelyt nyitott számára a Papíripari Vállalat budafoki gyára. 1996-tól a Csepeli Papírgyárban működött műhelye. Papíryanagokat, cellulóz reliefeket készített. Kezdetben természetelvű festményeket alkotott. Későbbi alkotómunkáját alapvetően meghatározta a vízfestékhez való vonzódása. A papíröntés lehetővé tette, hogy a masszából, cellulóz rostokból domború felületeket állítson elő. Később különleges technikákkal színezett cellulóz domborműveivel egészen egyedi műtípust hozott létre.

Mozdonytemető (Vizafogó) – 1977
Locomotive cemetery (Vizafogó)
olaj-tempera, farost; 120×150 cm

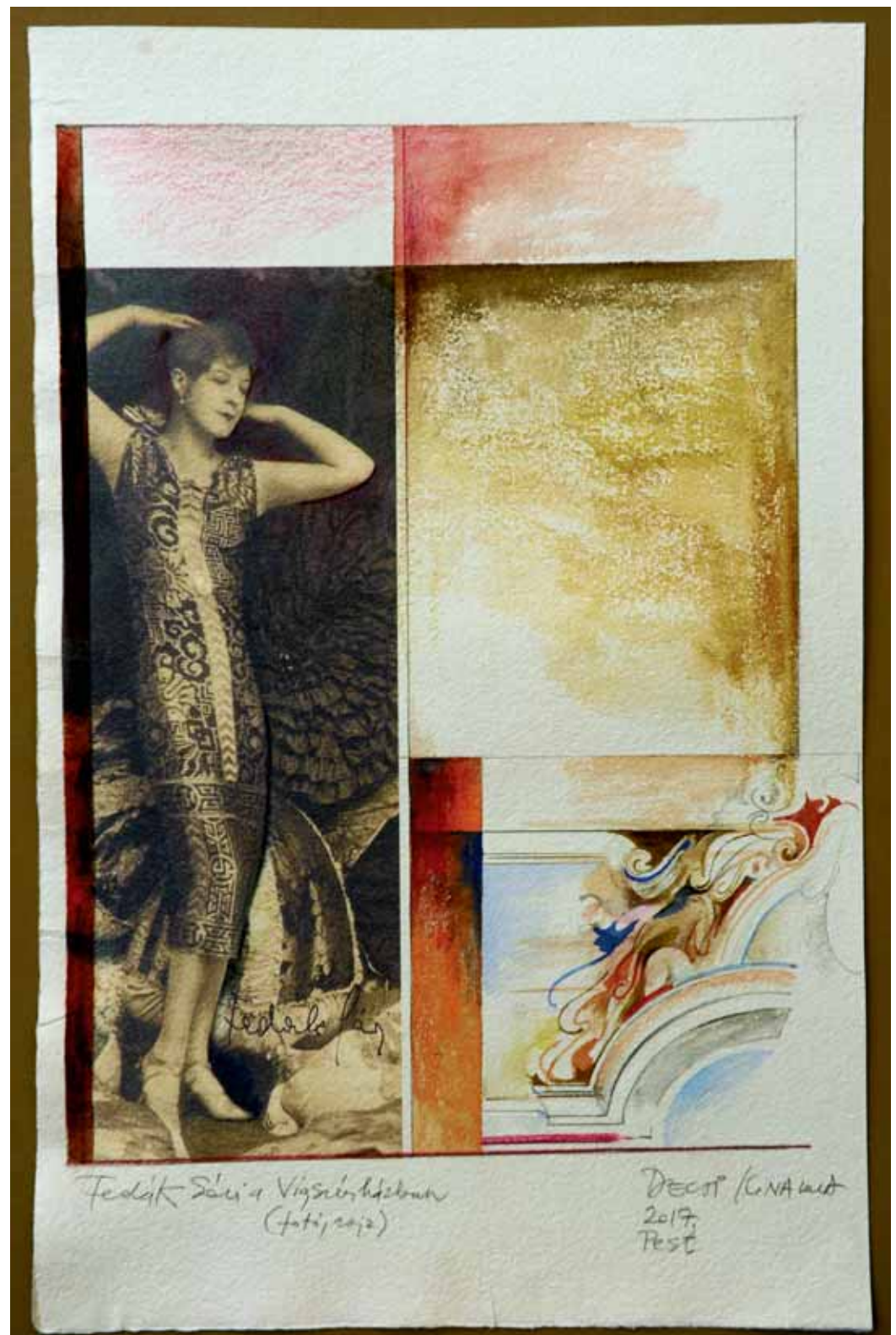

Decsi Ilona

(1950–)

1972-ben végzett a Képzőművészeti Főiskolán, mesterei Szentiványi Lajos, Raszler Károly és Barcsay Jenő voltak. Rézkarcaira 1978–1980-ban Derkovits-ösztöndíjat nyert, 1988-ban flamand ösztöndíjjal Gentben képezte magát. Tíz évig tanított érettségizett diákoknak rajzot, kultúr- és művészettörténetet. Legkedvesebb műfaja a ceruzarajz, szívügye a magyar kortárs művészeti életben a pasztell és a rajz méltó helyét kivívni. A XIII. kerületben él és alkot.

Fedák Sári a Vígszínházban – 2017
*Fedák Sári actress
in the theatre „Vígszínház”*
merített papír, fotó, rajz; 46×30 cm

Ridovics Péter

(1953–)

Tanulmányait a budapesti Képzőművészeti Főiskolán végezte 1977-ben. Mestere Iván Szilárd volt. Több európai országban járt tanulmányúton. 1979-től 1982-ig Szegeden élt. 1983 óta a Százados úti művésztelepen lakik és dolgozik, de több képe született édesapja Máglya közti műtermében. Festményein élményei erőteljes színekkel jelennek meg. Tájképei, csendéletei, zsánerjelenetei, portréi a posztimpreszszionista, szimbolista és expresszionista hagyományok tiszteletéről tanúskodnak.

Tavasz, a műteremlakás erkélye – 2007
Spring, the studio flat balcony
pasztell, papír; 46,8×64 cm

Fehér László

(1953–)

Kossuth-díjas festőművész. 1976-ban végzett a Képzőművészeti Főiskolán, mesterei Szentiványi Lajos és Kokas Ignác és voltak. 1978–1981 között Derkovits-ösztöndíjas, 1986-ban a Római Magyar Akadémia ösztöndíjasa. Festészete időről időre megújul: korai alkotói korszakában fotónaturalista szürke képeket festett, majd képei kiszínesedtek. Egy időben szürrealisztikus, misztikus stílus jellemezte. Képeinek állandó témája az ember helye az időben és az emberek egymáshoz való viszonya.

Folyóparton – 1997
At the river bank
olaj, vászon; 180×250 cm

Kislány a Rakparton – 1998
Little girl at the quay
pasztell, papír; 100×70 cm;
Virág Judit Galéria – archívum

A pavilon alatt – 1996
Under the pavilion
olaj, vászon; 250×180 cm

Lépcsők – 1989
Stairs
olaj, vászon; 180×250 cm

Regős István

(1954–)

Középiskolai tanulmányait 1969–1973 között a Képző- és Iparművészeti Szakközépiskola díszítőfestő szakán végezte, majd két éven át díszítőfestő munkákat vállalt az Országos Szakipari Vállalat alkalmazottjaként. 1975–1980 között a Képzőművészeti Főiskola festő szakán tanult, mestere Sváby Lajos volt. 1973-tól Szentendrén él és dolgozik. A festmények mellett nagyméretű akrilképeket, szita-nyomatokat és rézkarcokat is készített. Művei, képei tematikus ciklusokba rendezhetők.

Budapesti aniz –
Rétegek – 2015
*Budapest postcard –
Layers*
akril, vászon;
50×40 cm

F. Dobi Ágnes

(1954–)

Tanulmányait a Ferenczy István Képzőművészeti Körben kezdte. Szobrászatot Fekete Géza szobrászművésztől, festészetet Luzsicza Lajos és Molnár József festőművészekről tanult. Sokoldalú művész, aki a kezdetektől foglalkozik portréval, plakettel, éremmel, festészetel és szoborportréval. Kedvelt festői műfaja a tájkép, az állatportré és a virágábrázolás. Pápiaszobrokat is készít.

Múlt és jelen – 2017
Past and present
akril, farost; 33×22 cm

Szántó Dezső

(1958–2017)

Tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán végezte, mesterei Raszler Károly, Rozanits Tibor és Iván Szilárd voltak. Pályáját Miskolcon kezdte, majd Budapestre költözött. Kedvenc témája a városkép és az emberi test. Különösen épületek és az anatómiai felépítés ábrázolására lehetőséget adó aktok szerepelnek gyakran képein. A finom vonalú tusrajzot ugyanúgy kedveli, mint a többrétegű olajfestményt. Élete utolsó éveiben Angyalföldön élt és alkotott.

A Rendőrségi Palota
Police Palace
akvarell, papír

Béke tér
Béke Square
akvarell, papír

Lehel piac
Lehel market
akvarell, papír; 65 x 44 cm

Az ELMŰ-székház
ELMŰ headquarters
akvarell, papír

Z. Szabó Zoltán

(1968–)

Több mint tíz éve alkot a XIII. kerületben. 1991-ben végzett a Képzőművészeti Főiskolán, ahol Veress Sándor tanítványa volt, majd 1994-ben a mesterképzőt is elvégezte. Képeivel nem dokumentálni szeretne, hanem hatást kelteni, egy érzetet megfogalmazni abból a célból, hogy mindenki szembesülhessen saját belső világával. Képei figuratívak, a városi léthez kapcsolódnak, de nem konkrét személyekhez kötődnek, hanem továbbgondolásra ösztönöznek.

Régi piac
Old market
olaj, karton; 40×50 cm

Verebics Katalin

(1980–)

A Képzőművészeti Egyetem festő szakán végzett 2005-ben. Egyik kedvenc festője Freud Angliában élt unokája, Lucienne Freud. Kedvelt témája a sexualitás és az érzékiség. Alkotásaira nagy hatással vannak olvasmányai, a kortárs versek. Szívesen készít rézkarcokat, dolgozik hidegtűtechnikával is. Kedvelt műfaja az állatfigurákat tartalmazó kollázs. A figurális festészet új utakat kereső képviselője.

Angyalföldi emlék
Remembrance of Angyalföld
vegyes technika, farost; 30×30 cm;
Pintér Aukciósház

Szabó Ábel

(1974–)

Művészeti tanulmányait Marosvásárhelyen kezdte, majd elvégezte a budapesti Képző- és Iparművészeti Szakközépiskolát, és ezt követően a Képzőművészeti Főiskolát. 1998-ban diplomázott, majd ösztöndíjjal Salzburgban tanult. A Dráva utca egyik műtermében dolgozik. Fotószerű, realiztikus festményei meglepik a szemlélőt, s ráirányítják a figyelmet napjaink nagyvárosias, rideg betondzsungelére. Képei tárgyilagos, hideg, elidegenítő távolságtartással létrehozott kompozíciók.

Műtárgy – 2014

Artwork

olaj, vászon; 40×70 cm;

Tornyai János Múzeum, Hódmezővásárhely; fotó: Donka Gábor

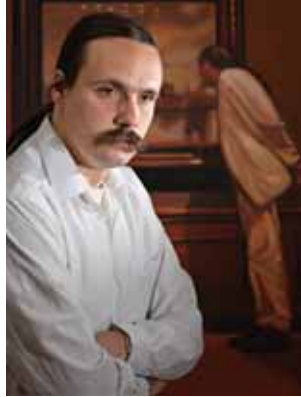

Irodaház rom – 2014
Office building ruin
olaj, vászon; 150×110 cm

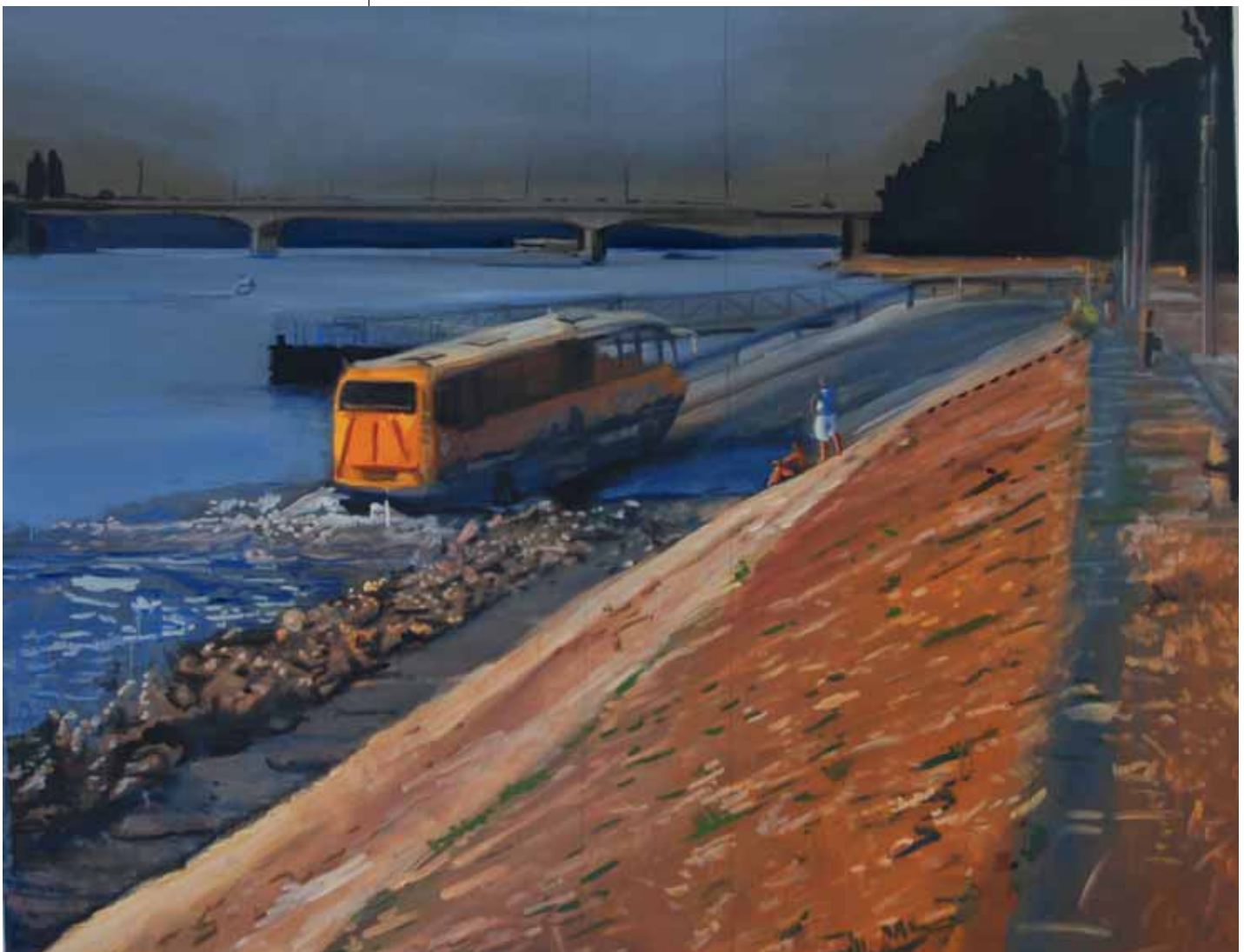
László Dániel

(1976–)

A Képző- és Iparművészeti Szakközépiskola elvégzése után 2001-ben végzett a Képzőművészeti Egyetem festő szakán, Károlyi Zsigmond osztályában. 2002-ben Rómában volt ösztöndíjas. Kezdetben otthonát, családjá idilli légkörét örököltette meg klasszikus beállításokban, majd tágabb környezetét festette meg. A realista enteriőrök és az épületbelsőket ábrázoló festményei mellett jellemzőek szakrális műalkotásai is. Fontos témái a gyalogos zarándokutak (El Caminó, Mária-út), melyekből sorozatokat festett.

Duna-part – 2010
Danube bank
olaj, vászon; 122×140 cm

Angyalföldi rakpart – 2010
Angyalföld Quay
olaj, vászon; 100×100 cm

Duna Galéria – 2013
Duna Gallery
olaj, vászon; 110×151 cm

Angyalföld – 2010
Angyalföld
olaj, vászon; 100×140 cm

Bács Emese

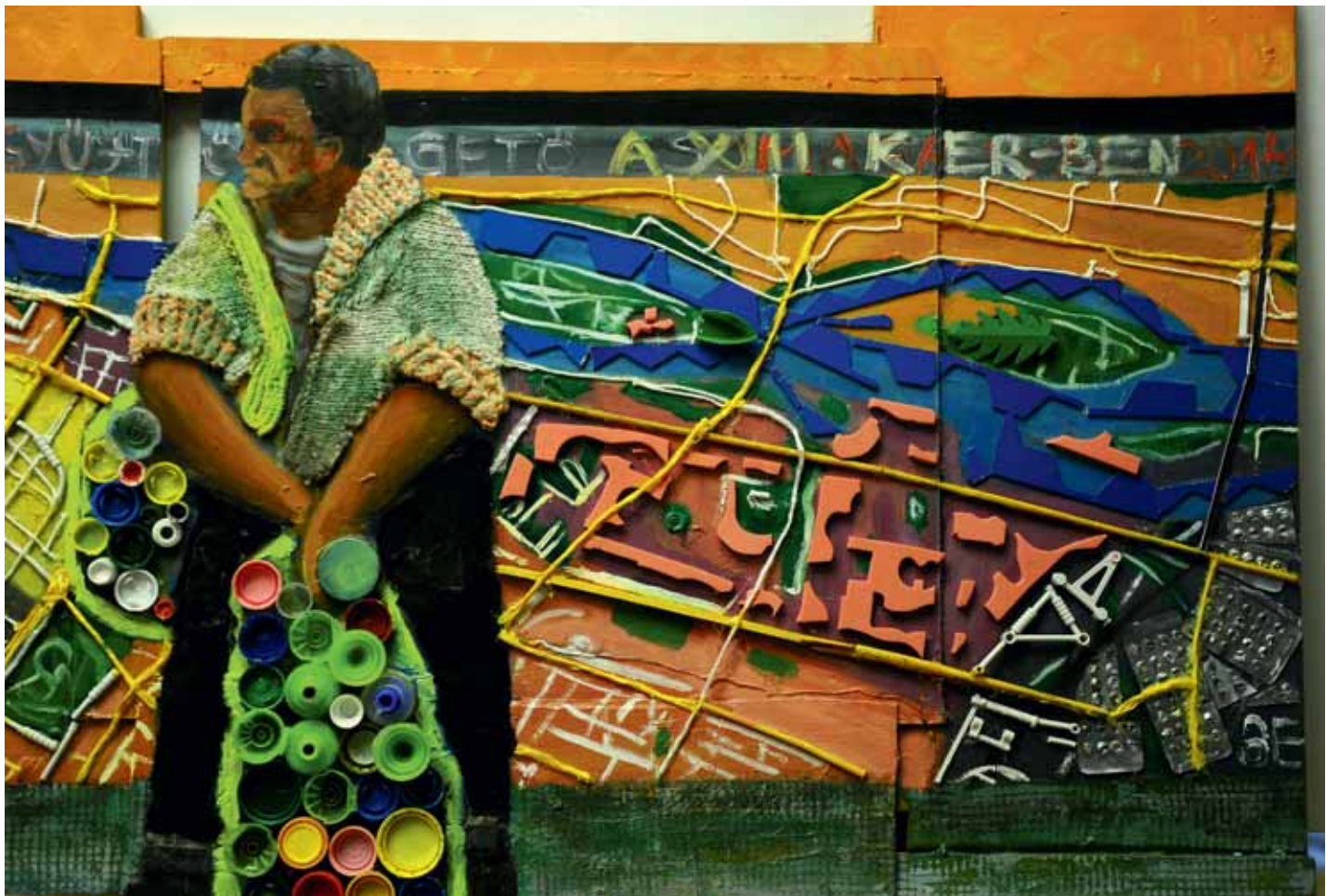
(1978–)

A Brassói Művészeti Líceum grafika szakán, majd a Magyar Képzőművészeti Egyetem festő szakán tanult. Olaszországban, Franciaországban, Spanyolországban, Portugáliában és Marokkóban járt tanulmányúton. A XIII. kerületben alkot. A különböző anyaghordozók és festészeti technikák sajátosan ötvöződnek művészetében. Városi utcaképein izgalmas festésmóddal fejezi ki ember és környezete sokszor ellentmondásos viszonyát.

Utcán I – 2010
In the street I
olaj, vászon; 77×138 cm

Gyűjtőgető a XIII. kerületben
Gatherer in District 13
 olaj, kollázs, deszka, farost; 59×82 cm

Szökőkút – 2000
Fountain
 olaj, karton; 35×44 cm